

796.62

ส.8675

ร.3

แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา

ปริญญานิพนธ์

ของ

ร.ท.สุรีย์ พันธุ์รักษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา

ธันวาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1-1-1-1

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์วาสนา คุณาอภิสิทธิ์)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์วาสนา คุณาอภิสิทธิ์)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย น้อยศิริ)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร. พิชิต เมืองนาโพธิ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ ๒๙ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี ประธานและกรรมการควบคุม ปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมรรถชัย น้อยศิริ และ อาจารย์ ดร. พิชิต เมืองนาโพธิ์ กรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มีผลทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งผู้วิจัยสามารถค้นคว้าข้อมูล และจัดทำปริญญานิพนธ์จนประสบความสำเร็จ และนอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือให้การสนับสนุนและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ร.ท.สุรีย์ พันธุ์รักษ์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
คำนำ.....	1
➤ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	6
➤ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
➤ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	8
ความหมายของจักรยานเสือภูเขา.....	8
ทฤษฎีแรงจูงใจ.....	14
ประเภทของแรงจูงใจ.....	21
การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า.....	30
การวิจัยในต่างประเทศ.....	30
การวิจัยในประเทศ.....	33
➤ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	36
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
➤ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	36
➤ วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	38
วิธีจัดกระทำข้อมูล.....	38
➤ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล.....	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39

5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	61
บทย่อ.....	61
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	61
วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	62
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	70
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป.....	71
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	76
ประวัติผู้เชี่ยวชาญ.....	78
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	93

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนและร้อยละของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับการแข่งขัน ระยะเวลาในการเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา จำนวนครั้งที่ลงแข่งขัน สังกัด.....	40
2	ความถี่และค่าร้อยละของแรงงูใจด้านความรัก ความถนัด และความสนใจของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมด.....	43
3	ความถี่และค่าร้อยละของแรงงูใจด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมด.....	44
4	ความถี่และค่าร้อยละของแรงงูใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมด.....	45
5	ความถี่และค่าร้อยละของแรงงูใจด้านสุขภาพอนามัยของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมด.....	46
6	ความถี่และค่าร้อยละของแรงงูใจด้านรายได้และผลประโยชน์ของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมด.....	47
7	ความถี่และค่าร้อยละของแรงงูใจด้านเกียรติยศชื่อเสียงของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมด.....	48
8	ความถี่และค่าร้อยละของแรงงูใจด้านความรัก ความถนัด และความสนใจของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี	49
9	ความถี่และค่าร้อยละของแรงงูใจด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี.....	50
10	ความถี่และค่าร้อยละของแรงงูใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี	51
11	ความถี่และค่าร้อยละของแรงงูใจในด้านสุขภาพอนามัยของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี.....	52
12	ความถี่และค่าร้อยละของแรงงูใจด้านรายได้และผลประโยชน์ของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี	53

13	ความถี่และค่าร้อยละของแรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียงของนักกีฬาจักรยาน เสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี	54
14	ความถี่และค่าร้อยละของแรงจูงใจด้านความรัก ความถนัด และความสนใจ ของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุทั่วไป	55
15	ความถี่และค่าร้อยละของแรงจูงใจด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของนักกีฬา จักรยานเสือภูเขาในระดับอายุทั่วไป.....	56
16	ความถี่และค่าร้อยละของแรงจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องของนักกีฬาจักรยาน เสือภูเขา ระดับอายุทั่วไป.....	57
17	ความถี่และค่าร้อยละของแรงจูงใจด้านสุขภาพอนามัยของนักกีฬาจักรยาน เสือภูเขาในระดับอายุทั่วไป.....	58
18	ความถี่และค่าร้อยละของแรงจูงใจด้านรายได้และผลประโยชน์ของนักกีฬา จักรยานเสือภูเขาในระดับอายุทั่วไป.....	59
19	ความถี่และค่าร้อยละของแรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียงของนักกีฬาจักรยาน เสือภูเขาในระดับอายุทั่วไป	60

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 แสดงวงจรการเกิดแรงขับและการลดแรงขับตามทฤษฎีลดแรงขับ.....16
- 2 ทฤษฎีลำดับขั้นแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow).....17

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

ทรัพยากรมนุษย์นับว่าเป็นสิ่งที่มีค่าและสำคัญที่สุด แต่การที่ทรัพยากรมนุษย์จะมีค่าได้นั้นจำเป็น จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพเสียก่อน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในชาติจำเป็นต้องพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม และวัฒนธรรม

รัฐบาลได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของทรัพยากรมนุษย์มากจึงได้กำหนดนโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักไว้ 3 ประการดังนี้ คือ

1. รักษาอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง และมีเสถียรภาพ
2. กระจายรายได้และกระจายการพัฒนาไปสู่ภูมิภาคให้มากยิ่งขึ้น
3. พัฒนาคุณภาพชีวิต รักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ภายใต้กรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ที่ได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพประชากรให้เป็นคนดี มีความสามารถและบทบาทหน้าที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้า และอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข โดยได้กำหนดให้มีการส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และประชาชน ทั้งในชนบทและในเมือง ให้มีสุขภาพดีทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานให้กับทรัพยากรมนุษย์มีคุณภาพ และยังได้กำหนดมาตรการให้มีการสนับสนุนการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างถูกต้อง สม่าเสมอ นอกจากนี้ยังเน้นให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ การผลิตและพัฒนาบุคลากร รวมทั้งจัดสร้างบำรุงรักษาสถานที่และอุปกรณ์กีฬาให้กระจายไปยังภูมิภาคมากขึ้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2537:292)

นอกจากนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ยังได้เน้นเรื่องการพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งทางด้านความรู้ ความสามารถ และด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต

สำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทางด้านสุขภาพอนามัยนั้น กิจกรรมกีฬาวิถี การที่ดีที่สุดที่จะช่วยสร้างเสริมสุขภาพอนามัยให้สมบูรณ์แข็งแรง เพราะการเล่นกีฬาจะเป็นการออกกำลังกายที่เหมาะสม สามารถสร้างเสริมความสมบูรณ์แข็งแรงทุกส่วนของร่างกายซึ่งการเล่นกีฬานั้นไม่ว่าจะเป็นกีฬาประเภทใดก็ตามล้วนแต่มีความจำเป็นสำหรับทุกคนโดยเฉพาะในสภาพปัจจุบัน

การเล่นกีฬาและออกกำลังกายจึงเป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่ง ที่สามารถนำมาใช้เป็นกิจกรรมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรในชาติได้เป็นอย่างดี เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านร่างกาย ถ้าร่างกายดีย่อมมีผลทำให้สิ่งอื่น ๆ ดีตามด้วย ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ ความว่า

"ร่างกายของคนเราพื้นฐานธรรมชาติสร้างมาสำหรับให้ออกแรง ใช้แรงมิใช่ให้อยู่นเฉย ๆ ถ้าใช้แรงให้พอเหมาะพอดีโดยสม่ำเสมอ ร่างกายก็จะเจริญแข็งแรงอย่างคล่องแคล่วและคงทน ยั่งยืน ถ้าไม่ใช้แรงเลยหรือใช้ไม่เพียงพอร่างกายก็จะเจริญแข็งแรงอยู่ไม่ได้ แต่จะค่อย ๆ เสื่อมไปเป็นลำดับและหมดสมรรถภาพไปก่อนเวลาอันสมควร ดังนั้น ผู้ที่ปกติทำงานโดยไม่ใช้กำลังหรือใช้กำลังแต่น้อย จึงจำเป็นต้องหาเวลาออกกำลังกายให้เพียงพอกับความต้องการธรรมชาติเสมอทุกวัน มิฉะนั้น จะเป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่เราจะใช้สติปัญญาของเราทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและส่วนรวมได้น้อยเกินไปเพราะร่างกายอันกลับค่อยอ่อนแอลงนั้นจะไม่อำนวยให้ทำงานโดยมีประสิทธิภาพได้" (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ . 2523)

กีฬาหรือการออกกำลังกายเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ร่างกายหรือชีวิตมนุษย์แต่ละคนได้รับการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพแห่งพันธุกรรมนอกเหนือจากปัจจัยทางด้านโภชนาการที่มีคุณภาพและปริมาณที่เหมาะสม มีการพักผ่อนที่พอเพียงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ และที่สำคัญต้องอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ไม่เป็นพิษ (สกล เจริญวงศ์. 2532) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของนายแพทย์ประสพ รัตนากร ที่ว่า การดำเนินชีวิตให้มีสุขทุกคนต้องมี 4 อ.ที่ดี อ.แรกคือ อาหาร อ.ที่สองคือ อากาศ อ.ที่สามคือ อุจจาระ และ อ.ที่สี่คือ ออกกำลังกาย (ประสพ รัตนากร. ม.ป.ป.) ซึ่งการออกกำลังกายหรือการเคลื่อนไหวร่างกายที่เหมาะสมถือเป็นวิธีการเดียวเท่านั้นที่ทำให้อวัยวะต่าง ๆ เกือบทุกระบบในร่างกายได้รับการใช้งานมากกว่าปกติ ซึ่งหากทำด้วยปริมาณความหนัก ความนาน ความบ่อย และมีความเหมาะสมกับสภาพร่างกาย ก็จะทำให้อวัยวะและระบบนั้นเกิดการพัฒนามีประสิทธิภาพหรือเรียกว่าร่างกายมีสมรรถภาพดีนั่นเอง (การกีฬา

แห่งประเทศไทย. ม.ป.ป.) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ คาร์เพนเสน (Carpensen. 1985) ที่ว่าการออกกำลังกายเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายที่มีการวางแผนมีรูปแบบ กระทำซ้ำ ๆ กันหลายครั้ง จึงจะส่งเสริมหรือให้มีการคงอยู่ของสมรรถภาพนั้นไว้

จากพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและคำกล่าวของบุคคลต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้วจะเห็นได้ว่า ในสภาพสังคมปัจจุบันการเล่นกีฬาเป็นการออกกำลังกายที่เหมาะสมและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกคน และเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ

นอกจากนั้น ยังมีการกำหนดแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ.2535-2539) ขึ้นมาเพื่อเป็นแผนชี้นำภาครัฐและเอกชนให้มีโปรแกรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรทุกระดับ ทางด้านสมรรถภาพทางกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคม โดยกำหนดแผนหลักออกเป็น 6 แผนได้แก่

1. แผนพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน
2. แผนพัฒนากีฬาเพื่อสุขภาพ เพื่อสมรรถภาพ
3. แผนพัฒนากีฬาเพื่อการแข่งขัน
4. แผนพัฒนากีฬาเพื่ออาชีพ
5. แผนพัฒนากีฬาอย่างเป็นระบบ
6. แผนโภชนาการการกีฬา

ทั้งนี้เพื่อให้สามารถดำเนินการใช้บรรลุดัตุประสงค์ของแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เห็นสมควรกำหนดแผนงานหลักเพื่อพัฒนากีฬาออกเป็น 6 แผนได้แก่

1. แผนพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน
2. แผนพัฒนากีฬาเพื่อมวลชน
3. แผนพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ
4. แผนพัฒนากีฬาเพื่อการอาชีพ
5. แผนพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา
6. แผนพัฒนาการบริหารการกีฬา (การกีฬาแห่งประเทศไทย. 2539:15)

การพัฒนาสังคมไทยท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สังคมไทยสามารถก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง แข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ประชาชนมีความสุข ครอบครัว ชุมชน และสังคมมีสันติ การพัฒนาคุณภาพของคนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด การพัฒนาคุณภาพของคนที่สำคัญวิธีหนึ่ง คือ การออกกำลังกาย และเล่นกีฬา เป็นส่วนสำคัญที่

จะช่วยพัฒนาคนให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีสุขภาพที่ดี มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ซึ่งจะส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

จากการศึกษาลักษณะสังคมไทยที่พึงปรารถนาในอนาคต การประเมินสถานการณ์ผลการพัฒนาและสภาพปัญหาการพัฒนาการกีฬาของชาติที่ผ่านมา รวมทั้งทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 นโยบายรัฐบาลนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ของการพัฒนาการกีฬาในช่วงแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ดังนี้

1. เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้การออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพื่อให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สังคม และจริยธรรม
2. บุคคล ครอบครัว ชุมชน มีกีฬาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ดูแลและเล่นกีฬาเป็นประจำ สร้างความสุขด้วยกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกายรวมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว และชุมชนด้วยการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา โดยเฉพาะเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และผู้พิการ
3. การกีฬาได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในด้านนักกีฬา บุคลากรทางการกีฬาการจัดการแข่งขัน และมาตรฐานการแข่งขัน เพื่อสร้างความสำเร็จในการแข่งขันกีฬา ซึ่งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย และความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียว
4. กีฬาที่มีศักยภาพสามารถพัฒนาเป็นกีฬาอาชีพได้ นักกีฬา บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาเพื่อการอาชีพ มีสวัสดิการ และรายได้ที่เพียงพอที่จะดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ
5. มีการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬามาใช้ในการพัฒนาการกีฬาอย่างกว้างขวาง
6. องค์การบริหารการกีฬามีความเข้มแข็งและเป็นเอกภาพ รวมทั้งมีการน้อมความร่วมมือระดมสรรพกำลังและทรัพยากรจากทุกฝ่ายในสังคม เพื่อพัฒนาการกีฬาของชาติ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (การกีฬาแห่งประเทศไทย. 2539:4)

การปั่นจักรยานเป็นการออกกำลังกายที่ดีอย่างหนึ่ง ในแง่ของสมรรถภาพทางกายไม่ว่าจะเป็นสมรรถภาพทางปอด หัวใจ หรือระบบไหลเวียนเลือด การปั่นจักรยานสามารถเสริมสิ่งเหล่านี้ได้ไม่แพ้การออกกำลังกายพื้นฐานอื่น ๆ ที่นิยมกัน (กฤษฎา บานชื่น. 2539:1) ความจริงจักรยานทั้งหลายในโลกนี้ล้วนแต่มีรูปร่างเอกลักษณ์เฉพาะตัวเหมือน ๆ กันคือมี 2 ล้อ ระบบขับเคลื่อนก็เหมือนกันคือ ใช้ระบบเฟืองและ โซ่ถ่ายทอดแรงปั่นไปหมุนล้อ เมื่อเป็นเช่นนี้โดยโครงสร้างพื้นฐานจักรยานทั้งหลายไม่แตกต่างกัน แต่อยู่ที่จุดประสงค์ของการใช้งาน

การปั่นจักรยานเสือภูเขาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้ปั่นจะได้เรียนรู้จากการกระทำของตนเองอย่างไม่มีรู้จบ การปั่นจะสนุกสนานและเพลิดเพลินเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับเทคนิคการตั้งช่วงจักรยานให้เหมาะสมกับผู้ขี่ (ปราจีน รุ่งโรจน์. 2539:13) ซึ่งเป็นเทคนิคที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของแต่ละคน เช่น บางคนต้องการปั่นจักรยานเพื่อสุขภาพ บางคนต้องการปั่นจักรยานเพื่อการแข่งขัน หรือบางคนต้องการปั่นจักรยานเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น

จักรยานเสือภูเขาคือจักรยาน บีเอ็มเอ็กซ์ (BMX) ของเด็กที่ขยายส่วนให้โตขึ้นจนผู้ใหญ่ปั่นได้ แต่ส่วนประกอบมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งาน เช่น โลหะมีความเบามาก ใช้เกียร์ถึง 24 เกียร์ จักรยานนี้สามารถปั่นไปได้ทุกสภาพพื้นที่ เช่น ขึ้นเขาลงห้วยสภาพพื้นที่ทราย, โคลน, ลูกวัง ฯลฯ นับเป็นกีฬาประเภทหนึ่งที่สามารถจะช่วยให้คนได้ออกกำลังกายอย่างเหมาะสม ในปัจจุบันกีฬาประเภทนี้กำลังได้รับความนิยมในกลุ่มคนต่าง ๆ ทุกเพศทุกวัย เป็นที่น่าสังเกตว่าเท่าที่มีการจัดการแข่งขันจักรยานเสือภูเขาตามสนามแข่งขันต่าง ๆ เช่น จอมบึงเสือภูเขา, เดอะปาร์ค-ระยอง เมกาเทนไบค์ ซาลเลนจ์ 97, บ้านแพนเสือภูเขา, เฟลสันเสือภูเขาโครต คันทรี่มวกเหล็ก, สิงห์โกลด์เสือภูเขาคันทรี่เชอร์กิต 2540 และเมกาเทนไบค์ 97 ซึ่งแชมป์ประเทศไทย ฯลฯ จะมีนักกีฬาให้ความสนใจเข้าร่วมการแข่งขันเป็นจำนวนมาก (สายนันท์ สมดุลยาวาทย์. 2540:51) ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก "แอตแลนต้าเกมส์ 1996" ประเทศสหรัฐอเมริกาก็ได้จัดการแข่งขันจักรยานเสือภูเขา (จิงซีลอน(นามแฝง).2539:18) สมาคมจักรยานสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ร่วมกับบริษัทมอเตอร์สปอร์ต จำกัด จัดการแข่งขันจักรยานเมกาเทนไบค์ 97 ซึ่งแชมป์ประเทศไทยขึ้น เพื่อเตรียมนักจักรยานเสือภูเขาเป็นตัวแทนทีมชาติไทย เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาซีเกมส์, เอเชียนเกมส์, โอลิมปิก (สายนันท์ สมดุลยาวาทย์. 2540:7)

สำหรับการเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา นักกีฬาต้องมีความแข็งแรงและความอดทนของร่างกายเป็นพื้นฐานอันสำคัญและเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการแข่งขัน นักกีฬจักรยานเสือภูเขาจำเป็นต้องใช้ความพยายามในการฝึกซ้อมอย่างหนักและยาวนาน เพื่อให้มีความสมบูรณ์ของร่างกายอย่างเต็มที่ ความขยัน ความมุ่งมั่น ความตั้งใจ และการเอาจริงเอาจังในการฝึกซ้อมจึงเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมความสามารถของนักกีฬาให้สูงขึ้น ผู้ที่ตัดสินใจเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขาต้องมีแรงจูงใจ มีความต้องการหรือมีความรักในกีฬาอย่างมาก จึงจะประสบความสำเร็จได้ตามมุ่งหวัง ซึ่งสอดคล้องกับทเวสเตอร์ พิริยะพณท์ (2529:10) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะทำให้ นักกีฬาคนใดคนหนึ่งเป็นแชมป์เปี้ยนแต่ละประเภทมีองค์ประกอบที่สำคัญแตกต่างกันไป บางประเภทต้องการความอดทน โดยส่วนรวมแล้วผู้ที่ได้รับความสำเร็จในกีฬาที่เข้าร่วมจะต้องมีแรงจูงใจ ความตั้งใจ และการเอาจริงเอาจังในการฝึกซ้อม

แรงจูงใจจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญขององค์ประกอบหนึ่ง ที่ช่วยกระตุ้นให้นักกีฬาได้ทุ่มเทกำลังความสามารถของตนเองในการฝึกซ้อม เพื่อให้ได้ชัยชนะจากการเข้าร่วมการแข่งขันแต่ละครั้ง ซึ่งแรงจูงใจดังสนใจ ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสุขภาพอนามัย ด้านรายได้และผลประโยชน์ และด้านเกียรติยศชื่อเสียง ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงแรงจูงใจที่มีอิทธิพลทำให้นักกีฬาตัดสินใจเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบผลของการศึกษาที่สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดบริหารและพัฒนาการกีฬาประเภทนี้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

➤ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อทราบแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา

➤ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา
2. เป็นแนวทางให้แก่นักเรียน เยาวชน นักกีฬา ผู้ฝึกสอน ครูพลศึกษา และบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนงานเพื่อการส่งเสริมกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาต่อไป
3. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมแก่ผู้ที่ต้องการทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาประเภทอื่น ๆ ต่อไป

➤ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

➤ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี และระดับอายุทั่วไป

➤ ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาชายจำแนกตามระดับอายุไม่เกิน 18 ปี และระดับอายุทั่วไป

ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลกับนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาชายในการแข่งขันรายการจอมบึงเสือภูเขา ประจำปี พ.ศ. 2541 ที่จัดขึ้นโดยสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยความร่วมมือของสมาคมจักรยานเพื่อสุขภาพ และสมาคมจักรยานสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. กีฬาจักรยานเสือภูเขา หมายถึง การปั่นจักรยานไปตามสภาพพื้นที่ต่าง ๆ ที่ไม่ใช่พื้นราบอย่างเดียว เช่น เนินเขา ป่า พื้นที่ทราย พื้นที่กรวด ตามระยะทางที่กำหนดแต่ต้องไม่ต่ำกว่า 6 กิโลเมตร ส่วนเส้นทางที่เป็นพื้นราบเรียบหรือถนนต้องมีระยะทางร้อยละ 15 ของระยะทางทั้งหมด การแข่งขันแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ดาวน์ฮิลล์ (Downhill) และครอสคันทรี่ (Cross Country)

2. นักกีฬาจักรยานเสือภูเขา หมายถึง นักกีฬาชายที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาจักรยานเสือภูเขาประเภทครอสคันทรี่ รายการจอมบึงเสือภูเขาประจำปี พ.ศ. 2541 ที่จัดขึ้นโดยสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี ในความร่วมมือของสมาคมจักรยานเพื่อสุขภาพ และสมาคมจักรยานสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับอายุไม่เกิน 18 ปี และระดับทั่วไปโดยมีระยะทาง 40 กิโลเมตร

3. แรงจูงใจ หมายถึง ปัจจัย และหรือสภาวะใด ๆ ก็ ตามที่เป็นสิ่งเร้าหรือกระตุ้นให้บุคคลนั้น ๆ กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือแสดงพฤติกรรมตามมา ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

- 6.1 ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ
- 6.2 ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง
- 6.3 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- 6.4 ด้านสุขภาพอนามัย
- 6.5 ด้านรายได้และผลประโยชน์
- 6.6 ด้านเกียรติยศชื่อเสียง

2. ดาวน์ฮิลล์ (Downhill)

เส้นทางการแข่งขันมักจะเป็นเส้นทางตามเทือกเขาลำเนาไพรจะมีทางดีเพียงร้อยละ 3 ทั้งหมดจะเป็นเส้นทางลาดชันเสียเป็นส่วนใหญ่ อาศัยการคอนโทรลจักรยานมากกว่าจะเป็นการใช้กำลังของผู้ขับขี่

สถานที่แข่งขัน

1. สนามแข่งขันต้องมีความยาวอย่างน้อยที่สุด 6 กม. เส้นทางควรประกอบด้วยป่า ถนน เส้นทางเดินในภูมิประเทศทุ่งหญ้า เส้นทางที่เป็นดินหรือกรวด สำหรับเส้นทางที่ปูพื้นราบเรียบหรือถนนนั้นจะต้องมีระยะทางน้อยกว่าร้อยละ 15 ของระยะทางทั้งหมด
2. เส้นทางการแข่งขันจะต้องกำหนดให้เรียบร้อยก่อนการแข่งขัน และผู้แข่งขันจะต้องได้รับแผนที่เส้นทางการแข่งขัน ผู้แข่งขันตลอดจนผู้เกี่ยวข้องจะต้องเข้าร่วมประชุมกฎ-กติกาก่อนการแข่งขัน เพื่อรับทราบกฎบางอย่างซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลง
3. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงในการแข่งขันไม่ว่าในกรณีใด ๆ ก็ตาม จะต้องแจ้งให้ผู้แข่งขันทราบก่อนการแข่งขันทุกครั้ง

ระเบียบการแข่งขัน

1. ผู้แข่งขันจะต้องแข่งขันให้ตลอดเส้นทางของการแข่งขันที่กำหนดให้
2. ไม่อนุญาตให้ผู้แข่งขันใช้เส้นทางลัดหรือเอาเปรียบผู้แข่งขันคนอื่นในระหว่างการแข่งขัน
3. ในกรณีที่ผู้แข่งขันออกนอกเส้นทางการแข่งขัน ไม่ว่าจะด้วยเหตุใดก็ตามเขาผู้นั้นจะต้องกลับเข้าแข่งขันในจุดเดิมที่ออกไป
4. การเดิน-วิ่ง หรือ ปฏิบัติใด ๆ อันผิดกฎของการแข่งขันซึ่งเกิดนอกเส้นทางการแข่งขันจะถือว่าผิดกติกาและถูกปรับแพ้ในการแข่งขัน
5. ผู้แข่งขันจะต้องไม่รับความช่วยเหลือใด ๆ จากใครทั้งสิ้นในระหว่างการแข่งขัน
6. ผู้แข่งขันมีสิทธิ เปลี่ยนจักรยานหรือรับความช่วยเหลือทางเทคนิคบางประการได้ในช่วงของการแข่งขันนั้นสิ้นสุดลงเท่านั้น
7. ผู้แข่งขันจะต้องไม่กล่าววาจาหยาบคาย หรือ ทำสิ่งอื่นใดอันเป็นการกีดขวางในขณะที่ทำการแข่งขัน

8. ผู้แข่งขันจะต้องแข่งขันโดยสุภาพตลอดการแข่งขัน และต้องเปิดทางให้ผู้แข่งขันที่เร็วกว่าตนเองไปได้โดยไม่มีกีดกัน
9. ผู้แข่งขันจะต้องแข่งขันตามเส้นทางที่กำหนดไว้เท่านั้น และจะต้องไม่ทำลายธรรมชาติตลอดจนความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเส้นทางการแข่งขัน
10. ไม่อนุญาตให้ใช้ภาชนะประเภทแก้วในการแข่งขัน

การลงโทษ

1. ไม่อนุญาตให้ผู้แข่งขันใช้สารกระตุ้นใด ๆ ในการแข่งขัน
2. ผู้แข่งขันใดมีการปรับแต่งจักรยาน หรือเปลี่ยนแปลงยาง การให้อาหารหรือช่วยเหลืออื่นใด นอกจุดให้อาหารจะถูกจับแพ้ฟาล์วในการแข่งขัน
3. ผู้แข่งขันคนใดดึงเสื้อ ผัก หรือกระชากผู้แข่งขันคนอื่น หรืออาศัยผู้แข่งขันคนอื่นตลอดจนให้ความช่วยเหลือผู้แข่งขันคนอื่นอันเป็นการผิดกติกา ผู้แข่งขันคนนั้นจะถูกปรับแพ้ในการแข่งขันครั้งนั้น
4. การกีดขวางใดในช่วงระยะสุดท้ายก่อนถึงเส้นชัย หรือการกระทำใด ๆ อันเป็นการกีดขวางการแข่งขัน หรือมีการเปลี่ยนผู้แข่งขัน ตลอดจนปล่อยมือในช่วงก่อนถึงเส้นชัย ผู้แข่งขันผู้นั้นจะถูกลงโทษ หรือปรับแพ้ในการแข่งขัน
5. ผู้แข่งขันคนใดกล่าววาจาอันไม่สุภาพ หรือแสดงกริยาอันไม่สมควรต่อเจ้าหน้าที่ดำเนินการแข่งขัน เจ้าหน้าที่มีสิทธิว่ากล่าวตักเตือนผู้แข่งขันคนนั้นได้ และถ้ายังปฏิบัติเช่นนั้นอีกอาจจะถูกปรับแพ้ในการแข่งขัน และถ้ามีการต่อต้านอย่างรุนแรงขึ้นอีกอาจถูกพักการแข่งขันได้
6. ในกรณีที่มีการทะเลาะวิวาทกัน ไม่ว่าจะกับผู้ใดก็ตาม ผู้แข่งขันนั้นจะถูกลงโทษปรับแพ้ในการแข่งขัน และถ้ามีการต่อต้านอย่างรุนแรงเกิดขึ้น อาจจะถูกพักการแข่งขันได้
7. สหพันธ์จักรยานนานาชาติ (Union Cyclists International -UCI) ที่เกี่ยวข้องจะต้องรับรองการถูกพักการแข่งขันที่สหพันธ์ จักรยานได้ออกบทลงโทษไป
8. ความรุนแรงของบทลงโทษ จะพิจารณาเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 8.1 ว่ากล่าวตักเตือน
 - 8.2 ปรับเป็นเงิน
 - 8.3 ปรับอันดับให้ต่ำลง
 - 8.4 ลงโทษเพิ่มเวลา หรือตัดคะแนนสะสม
 - 8.5 ปรับให้แพ้ในการแข่งขัน

8.6 ถูกพักการแข่งขัน

แรงจูงใจ

ความหมายของแรงจูงใจ

คำว่า แรงจูงใจ (Motivation) มีรากศัพท์มาจากภาษาลาตินคือคำว่า มูเวรี (Movere) หมายความว่า เคลื่อนที่ไป (To Move) และจากความหมายของรากศัพท์ดังกล่าว จึงเป็นสิ่งบ่งบอกถึงลักษณะและบทบาทของแรงจูงใจ โดยนักจิตวิทยาจะศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจ โดยเน้นการศึกษาอิทธิพลภายนอกและภายในตัวบุคคลที่สามารถจะทำให้ บุคคลเคลื่อนที่ไปทางใดทางหนึ่งอย่างมีทิศทางและสำหรับความหมายของแรงจูงใจ ได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้อย่างมากในที่นี้ จะขอยกมาเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยดังนี้

ศิริโสภาค บุรพาเดช (2529:19) กล่าวว่า แรงจูงใจ เป็นกระบวนการที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้า ให้มีพฤติกรรมมุ่งไปสู่จุดหมายปลายทาง

อารีย์ พันธมณี (2534:179) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง สภาพที่อินทรีย์เกิดความต้องการ หรืออยู่ในสภาวะขาดสมดุลก็จะทำให้เกิดแรงขับหรือแรงจูงใจ เพื่อผลักดันให้เกิดพฤติกรรมเพื่อทดแทนภาวะการขาดหรือทำให้อินทรีย์อยู่ในสภาวะสมดุล แรงจูงใจจึงเป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นในการเรียนรู้และเป็นสิ่งกำหนดทิศทาง และความเข้มของพฤติกรรมให้เกิดขึ้น

โสภาค ชูพิกุลชัย (2529:120) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งที่มาเร้าหรือกระตุ้นให้ความต้องการของมนุษย์ได้รับความพึงพอใจ และมีผลกระตุ้นให้พฤติกรรมของมนุษย์บรรลุจุดหมาย

ยัง (ศิริโสภาค บุรพาเดช. 2529:124 ; อ้างอิงมาจาก Young.) กล่าวว่า แรงจูงใจ เป็นกระบวนการของการกระตุ้นให้เกิดการกระทำ สนับสนุนความก้าวหน้าของกิจกรรมที่กระทำ และกำหนดแบบแผนของกิจกรรมที่กระทำ

แมร์ (ศิริโสภาค บุรพาเดช 2529:124 ; อ้างอิงมาจาก Maire.) อธิบายว่า การจูงใจ เป็นกระบวนการแสดงออกของพฤติกรรมอันได้รับอิทธิพลจากจุดมุ่งหมาย ซึ่งพฤติกรรมนั้นมุ่งไปสู่จุดหมายปลายทาง

จากประมวลความหมายของคำว่า แรงจูงใจจึงสรุปได้ว่า แรงจูงใจ หมายถึง อิทธิพลที่มีต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในลักษณะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต้องมีการแสดงพฤติกรรมที่มีทิศทางเพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่เกิดขึ้น แรงจูงใจจึงเปรียบเสมือนช่องทางควบคุมให้เกิดพฤติกรรมอย่างมีทิศทางมีระดับความเข้มของพฤติกรรม

เพื่อตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะกับนักกีฬา การสร้างแรง จูงใจให้เกิดขึ้นมีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง เพราะจะหานักกีฬาที่เล่นกีฬาโดยไม่หวังอะไรตอบแทนเลย ย่อมไม่มี อย่างน้อยก็หวังให้ตนเองได้เข้าอยู่ในทีม ได้ลงเล่นหรือแข่งขันบ้าง

ความสำคัญของแรงจูงใจ

แรงจูงใจ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในลักษณะเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง นักจิตวิทยาเชื่อว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายของมนุษย์แฝงไว้ด้วยแรงจูงใจทั้งสิ้น การศึกษาเรื่องแรงจูงใจจะทำให้สามารถคาดเดาถึงแนวโน้มของการเกิดพฤติกรรมได้ค่อนข้างใกล้เคียง นอกจากนั้นยังทำให้สามารถศึกษาถึงสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมได้ถูกต้อง จากเหตุผลดังกล่าวเราสามารถได้ประโยชน์จากการศึกษาแรงจูงใจไปใช้ในการ ทำให้เกิดพฤติกรรมได้ตามที่คาดหวัง เช่น ถ้าเราคิดว่าการศึกษาเล่าเรียนเป็นสิ่งที่ดี เราจะต้องศึกษาถึงวิธีการจูงใจเพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมมุ่งศึกษาเล่าเรียนอาจเป็นคำชมเชย ความสำเร็จ หรือ สิ่งของรางวัล ตัวอย่างอื่น ๆ ที่ชัดเจน ในกรณีนี้อาหารหรือสิ่งประท้วงชีวิตย่อมมีคุณค่าเป็นแรงจูงใจให้คนยากจนหิวโหย ทำพฤติกรรมที่ต้องการได้มากกว่าชื่อเสียง หรือการประกาศเกียรติคุณใด ๆ ตรงข้าม การมีชื่อเสียง การได้ภาคภูมิใจในตนเองจะมีคุณค่าสำหรับผู้มีฐานะความเป็นอยู่ดีมากกว่า ในการที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ

จากตัวอย่างดังกล่าว การศึกษาถึงเรื่องแรงจูงใจ จึงทำให้สามารถอธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ได้ค่อนข้างถูกต้อง รวมทั้งสามารถใช้สิ่งที่เป็นแรงจูงใจที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคลเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการได้

แหล่งของแรงจูงใจ (Sources of Motivation)

แหล่งของแรงจูงใจ ที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายของมนุษย์นั้นเกิดจากแหล่งที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. จากองค์ประกอบทางด้านชีววิทยา (Basic Biological Factors) ได้แก่ ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ทางด้านสรีระ ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ, อากาศ, เพศ, อุณหภูมิปกติ สภาพร่างกายที่ไม่เจ็บปวดทรมาน

2. จากองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ (Emotional Factors) นักจิตวิทยาพบว่าอารมณ์เป็นสิ่งที่สามารถกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมได้เช่นเดียวกับองค์ประกอบด้านอื่น ๆ เช่น

อารมณ์กลัว อารมณ์โกรธ อารมณ์รัก อารมณ์เกลียด และอารมณ์อื่น ๆ โดยบุคคลจะแสดงพฤติกรรมไปตามอารมณ์ที่เกิดขึ้น

3. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Factors) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการรับรู้ การคิด การคาดหวังที่เกิดขึ้นโดยบุคคลจะแสดงพฤติกรรมอย่างไรหรือไม่นั้นเกิดจากบุคคลได้คิดไตร่ตรองจากหลายสิ่งดังกล่าวข้างต้น และเพราะคิดว่าแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ แล้วจะได้รับการตอบสนองจากผู้อื่นอย่างไร และเป็นไปได้เพียงใด

4. องค์ประกอบทางด้านสังคม (Social Factors) นั่นคือ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นจากการแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อ พ่อแม่ ครู เพื่อน สื่อจากโทรทัศน์ หนังสือและพลังทางสังคมอื่น ๆ ตัวแปรทางสังคมเหล่านี้มีอิทธิพลต่อบุคคลในการจูงใจให้เกิดพฤติกรรมหลากหลาย (Douglas, 1994)

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นแรงจูงใจ

การเกิดแรงจูงใจ เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ เป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างมีทิศทาง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่ต้องการ ปัจจัยดังกล่าวได้แก่

1. การตื่นตัว (Arousal) หมายถึง ระดับความตื่นตัวของร่างกาย
2. ความคาดหวัง (Expectancy) หมายถึง การที่อินทรีย์คาดว่าจะได้รับหรือประสบสิ่งเร้าที่พอใจอีก จะเป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือไม่อย่างไร
3. สิ่งล่อใจ (Incentives) เป็นสิ่งเร้าที่อินทรีย์คาดว่าจะได้รับเมื่อถึงจุดหมายปลายทาง เมื่อสิ่งล่อใจมีคุณค่าพอสำหรับบุคคลนั้นก็ก่อให้เกิดพฤติกรรมเพื่อไปสู่สิ่งล่อใจนั้น
4. การลงโทษ (Punishment) หมายถึง การหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์บางอย่างโดยการให้สิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ เช่น จะให้นักเรียนหยุดคุยโดยการตี ดุ ด่า การลงโทษเช่นนี้เรียกว่าการลงโทษทางบวก (Positive Punishment) นอกจากนั้นยังมีการลงโทษอีกประเภทหนึ่งเป็นการหยุดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์โดยการลดสิ่งเร้าที่พึงพอใจ เช่น จะให้นักเรียนหยุดคุย จึงใช้วิธีดึงให้พักช่วงเวลาพักกลางวัน การปรับเงินเมื่อบุคคลฝ่าฝืนกฎจราจรเช่นนี้เรียกว่าการลงโทษทางลบ (Negative Punishment) การกลั้วทำให้บุคคลมีความพยายามหาหนทางไปสู่ความปลอดภัยจากการลงโทษ ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้นมา

องค์ประกอบของแรงจูงใจ

ถึงแม้การให้ความหมายของแรงจูงใจจะมีอยู่มากมาย และยังไม่เป็นที่ตกลงกันแน่นอน แต่นักจิตวิทยาส่วนใหญ่ต่างยอมรับว่าสิ่งที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของแรงจูงใจที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมมี 3 องค์ประกอบที่ขาดเสียไม่ได้ คือ

1. ความต้องการ (Needs) เป็นสภาวะของความขาดแคลนของอินทรีย์โดยรวมทั้งความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เช่น ความต้องการน้ำ อาหาร อากาศ ความต้องการลดความเจ็บปวด ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs) เช่น ความต้องการความรัก ความใส่ใจ การยอมรับ เป็นต้น
2. แรงขับ (Drives) เป็นสภาวะของการถูกกระตุ้น ที่มาจากความต้องการ เช่น การขาดอาหาร ทำให้เกิดการหิวและเกิดสภาวะแรงขับขึ้น ซึ่งบุคคลจะพยายามลดแรงขับโดยการทำบางสิ่งบางอย่าง ในกรณีนี้คือ การหาอาหารรับประทาน
3. เป้าหมาย (Goals) หมายถึง จุดสุดท้ายที่บุคคลพยายามแสดงพฤติกรรมไปสู่จุดนั้นเพื่อสนองความต้องการของบุคคลนั้นในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง เป้าหมายจึงทำหน้าที่กำหนดทิศทาง ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเนื่องจากความต้องการและแรงขับมักเกิดควบคู่กันเสมอจนบางครั้งอาจใช้ในความหมายเดียวกัน ความต้องการทางกายภาพบางครั้งเรียกว่า แรงขับทางกายภาพ ความต้องการทางเพศบางครั้งเรียก แรงขับทางเพศ เป็นต้น

ทฤษฎีแรงจูงใจ

เนื่องจากการศึกษาเรื่องแรงจูงใจเป็นการศึกษาเหตุผลหรือเป้าประสงค์ของการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์และดังได้กล่าวแล้วว่าแหล่งที่มาของแรงจูงใจมาจากสี่แหล่งคือ มาจากองค์ประกอบทางด้านความต้องการพื้นฐานด้านชีววิทยา, จากองค์ประกอบด้านอารมณ์, จากองค์ประกอบด้านสติปัญญา และจากองค์ประกอบด้านสังคม นักจิตวิทยาได้นำองค์ประกอบเหล่านี้มาเป็นแนวคิดในการสร้างทฤษฎีเพื่ออธิบายว่า ทำไมมนุษย์จึงแสดงพฤติกรรมดังที่เป็นอยู่และจริง ๆ แล้วก็ไม่มียุทธวิธีใดทฤษฎีหนึ่งที่สามารถอธิบายทุกด้านของแรงจูงใจได้อย่างครอบคลุม จำต้องอาศัยการมองในหลาย ๆ แง่มุม มีผู้นำเสนอทฤษฎีแรงจูงใจไว้หลายคนสรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีความต้องการความสุขส่วนตัว (Hedonistic Theory) คนทุกคนมีความต้องการแสวงหาความสุขส่วนตัว ลักษณะความต้องการแสวงหาความสุข จึงเป็นแรงจูงใจหรือตัวเร้า ที่ทำให้บุคคลได้มีการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาแต่ลักษณะการแสดงออกของพฤติกรรมในแต่ละบุคคลนั้นมีการแสดงออกแตกต่างกัน (อบรม สนิทบาล. ม.ป.ป.:50)

2. ทฤษฎีสัญชาตญาณ (Instinctual Theory) ทฤษฎีนี้มีแนวคิดที่ว่าสิ่งที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมหลากหลายของมนุษย์ คือ สัญชาตญาณในตัวมนุษย์เอง ซึ่งคำว่า สัญชาตญาณ (instincts) เป็นสิ่งที่ติดตัวบุคคลมาตั้งแต่กำเนิด มีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่เป็นอัตโนมัติเป็นพฤติกรรมที่ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้ และไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้น ซึ่งเมื่อบุคคลได้รับสิ่งเร้าใด ๆ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากสัญชาตญาณจะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ อย่างเป็นอัตโนมัติ ลักษณะของสัญชาตญาณมี 3 ประเภท คือ

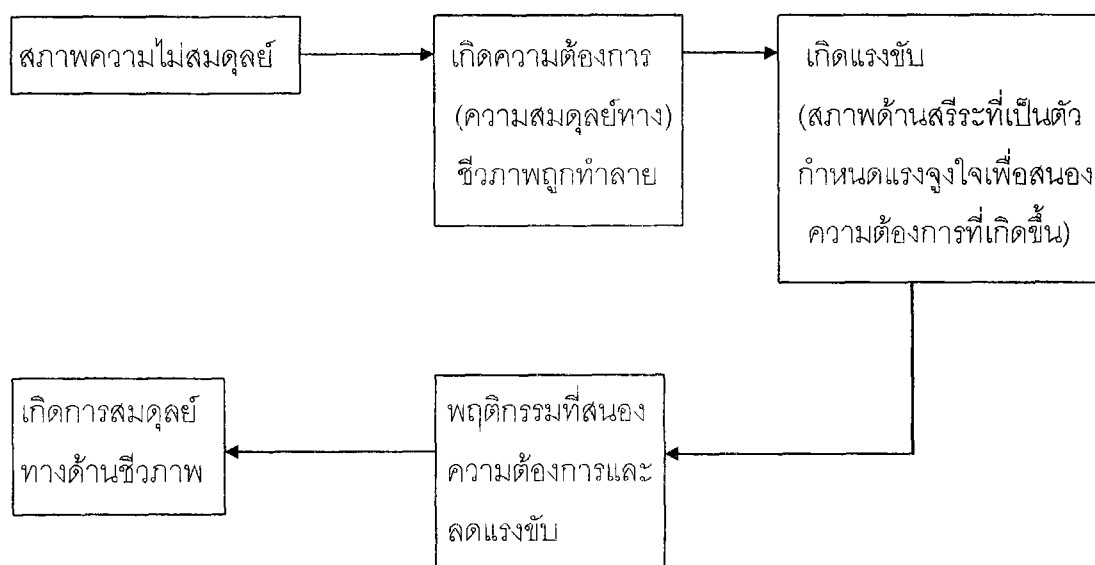
2.1 สัญชาตญาณเกี่ยวกับการดำรงชีวิต สิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์คือ การได้มีชีวิต อยู่มนุษย์จะมีสัญชาตญาณโดยอัตโนมัติที่จะมีพฤติกรรมเพื่อให้มีชีวิตอยู่ได้ เช่น เมื่อร่างกายหิวกระหายหรือเจ็บปวด มนุษย์ก็จะพยายามหาทางเพื่อให้บรรเทาอาการดังกล่าว เพื่อให้ร่างกายอยู่ในภาวะปกติสัญชาตญาณประเภทนี้ทำให้คนเกิดพฤติกรรมที่บางครั้งไม่น่าเป็นไปได้ เช่น การแก่งแย่งการทำมาหากินเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ การฆ่ากันตายเพื่อป้องกันตนเอง การหาทางรอดเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ ถึงแม้การกระทำนั้นจะแสดงถึงความเห็นแก่ตัวก็ตาม

2.2 สัญชาตญาณเกี่ยวกับความตาย เนื่องจากความตายเป็นสิ่งที่บุคคลไม่พึงปรารถนา และพยายามหลีกเลี่ยงทำให้ความรู้สึกกลัวความตายนี้ติดอยู่ในจิตใต้สำนึกของบุคคลเมื่อมีสิ่งใดสิ่งหนึ่งเกี่ยวข้องกับความตายเราจะรู้สึกกลัวโดยอัตโนมัติ เช่น อ่านข่าวพบโรคภัยเราก็คงคิดถึงตัวเองก่อนหรือดูแลตนเองเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงอาหารบางอย่าง การออกกำลังกาย การตรวจร่างกายสม่ำเสมอเหล่านี้เกิดจากสัญชาตญาณเกี่ยวกับความตายทั้งสิ้น

2.3 สัญชาตญาณทางสังคม ดังที่ได้กล่าวกันว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคม หมายถึง มนุษย์จะอยู่ตามลำพังคนเดียวไม่ได้ และเมื่อมนุษย์จำเป็นจะต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นคือ การปรับตัวเพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีชีวิตอยู่อย่างกลมกลืนความจำเป็นนี้ดูเหมือนจะเป็นไปโดยไม่ต้องมีการวางแผนอะไร เพราะแต่ละคนมีสัญชาตญาณทางสังคมอยู่ในตัวเองแล้ว เช่น การเรียนรู้สภาพของสังคมที่พบอันได้แก่ กฎเกณฑ์ ประสพการณ์ แนวปฏิบัติ หรือค่านิยมต่าง ๆ แล้วปรับเพื่อให้กลมกลืนและอยู่ในสังคมนั้นได้เป็นอย่างดี (สุชาติ สุธรรม รัช. 2531 : 184)

3. ทฤษฎีแรงขับ (Drive Theory) พฤติกรรมและการกระทำของคนมีส่วนสัมพันธ์ภายในของแต่ละคนแรงขับมีลักษณะที่สำคัญ 2 ลักษณะคือ แรงขับภายในร่างกายเป็นแรงขับที่เกิดจากความต้องการของร่างกาย และแรงขับภายนอกร่างกาย เป็นแรงขับที่เกิดจากความต้องการด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะมีผลทำให้คนมีพฤติกรรมต่างกันแรงขับสามารถแยกได้คือ แรงขับเพื่อการอยู่รอดของชีวิต แรงขับฉุกเฉิน แรงขับเพื่อการสืบพันธุ์แรงขับเพื่อการศึกษา

บุคคลจะต้องมีแรงขับเพื่อการอยู่รอดของชีวิตก่อน (โยธิน ศันสนยุทธ. 2531 : 150)

ภาพประกอบ 1 แสดงวงจรการเกิดแรงขับและการลดแรงขับตามทฤษฎีลดแรงขับ

4. ทฤษฎีความคาดหวัง (The Theory of Expectancy) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า ถ้าความคาดหวังกับสิ่งที่ได้รับแตกต่างกันมาก คนเราจะเกิดความผิดหวังหมดกำลังใจ การจัดความคาดหวังหรือการตั้งจุดมุ่งหมายของคนเราให้อยู่ในระดับความสามารถที่จะทำได้สำเร็จ จะทำให้คนมีกำลังใจที่จะทำกิจกรรมให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย จะเห็นได้ว่าทฤษฎีนี้ความเข้าใจหรือการคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า เป็นสิ่งตัดสินใจหรือประเมินค่าพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมา นั่นคือพฤติกรรมที่ได้รับแรงจูงใจให้แสดงออกมามีขึ้นอยู่กับการประเมินผลพฤติกรรมที่เคยแสดงออกมา (Hillgard. 1962 : 252)

5. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) เจ้าของทฤษฎีนี้คือ มาสโลว์ (Maslow) ซึ่งมีความเชื่อว่าปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างหลากหลายและไม่มีที่สิ้นสุดก็คือ ความต้องการ (Needs) ที่มีอยู่ในตัวมนุษย์นั่นเองโดยได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับภารกิจของความต้องการไว้ดังนี้

5.1 มนุษย์ทุกคนมีความต้องการและความต้องการของมนุษย์เป็นแหล่งกำเนิดพฤติกรรมต่าง ๆ

5.2 ความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุดตั้งแต่เกิดจนตาย

5.3 ความต้องการของมนุษย์มีความแตกต่างกัน และมีลักษณะเป็นลำดับ
ขั้นตั้งแต่ความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิตไปสู่ความต้องการขั้นสูงขึ้นไปซึ่งเป็นความ
ต้องการในการพัฒนาตนเองไปตามศักยภาพสูงสุดของตน

5.4 มนุษย์ต้องการการตอบสนองความต้องการในแต่ละขั้นอย่างพอเพียงใน
ระดับหนึ่งเสียก่อนจึงพัฒนาไปสู่ความต้องการขั้นต่อไป ซึ่งบุคคลยังไม่ได้รับการสนองความ
ต้องการในขั้นใดจะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นไปเพื่อสนองความต้องการในขั้นนั้น ลำดับขั้นความ
ต้องการของมาสโลว์ แบ่งออกเป็น 5 ลำดับดังภาพประกอบ 2

ความต้องการ ขั้นสูง	ลำดับ 5 ความต้องการที่จะบรรลุถึง ความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง (Self Actualization)
	ลำดับ 4 ความต้องการที่จะได้รับการยกย่อง (Self-Esteem Needs)
	ลำดับ 3 ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs)
	ลำดับ 2 ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Safety and Security Needs)
ความต้องการ ขั้นต่ำ	ลำดับ 1 ความต้องการทางสรีรวิทยา (Physiological Needs)

ภาพประกอบ 2 ทฤษฎีลำดับขั้นแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow)

จากลักษณะความต้องการของมาสโลว์ (Maslow) สามารถอธิบายได้ดังนี้

แรงจูงใจลำดับที่ 1 คือ ความต้องการด้านสรีระ (Basic Physiological Need) ในการดำรงชีวิตของมนุษย์นับเป็นความต้องการที่จำเป็นที่สุด ที่ต้องได้รับการตอบสนองเป็นลำดับแรกให้เพียงพอในระดับหนึ่งบุคคลจึงจะพยายามในการตอบสนองความต้องการขั้นต่อไป ความต้องการด้านสรีระนี้ได้แก่ ความต้องการน้ำ อาหาร อากาศ สิ่งบรรเทาความเจ็บปวดของร่างกาย ความต้องการทางเพศ รวมทั้งความต้องการอยู่ในอุณหภูมิที่เหมาะสมความต้องการเหล่านี้เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมหลากหลาย เช่น การหาอาหารด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้หายหิว บางรายอาจถึงฆ่าตัวตายเพื่อต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดจากโรคร้ายต่าง ๆ เป็นต้นเมื่อความต้องการขั้นนี้ได้รับการตอบสนองก็จะลดความรุนแรงลง และถ้าความต้องการลำดับแรกยังไม่ได้รับการตอบสนองพอเพียง แรงจูงใจประเภทอื่น ๆ ก็ยากที่จะบังเกิดขึ้นได้

แรงจูงใจลำดับที่ 2 คือ ความต้องการ ความปลอดภัยและมั่นคง (Safety and Security Needs) เมื่อความต้องการพื้นฐานได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอบุคคลจะแสวงหาความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคงต่อไป พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากความต้องการขั้นนี้ เช่น การเลือกอาหารที่สะอาด ปลอดภัยจากเชื้อโรคต่าง ๆ การคาดเข็มขัดนิรภัยเป็นประจำ ความต้องการที่จะรักษาชีวิต ทรัพย์สิน รวมทั้งการป้องกันภัยอันตรายอื่น ๆ อีกมากมาย นอกจากนั้น อาจแสดงออกในลักษณะของการคบหาบุคคลที่มีอำนาจมากกว่า เพื่อให้เกิดความอบอุ่นใจ เป็นต้น

แรงจูงใจลำดับที่ 3 คือ ความต้องการความรักและการเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Need) ความต้องการขั้นนี้เป็นลักษณะของความต้องการได้รับความรักจากผู้อื่น และความต้องการเป็นผู้ที่รักผู้อื่นด้วยซึ่งรวมทั้งการได้แสดงความเป็นเจ้าของที่ได้แสดงความรัก ห่วงใย ปรารถนาดีปกป้องผู้อื่น และในขณะเดียวกันก็ต้องการให้บุคคลอื่นแสดงเช่นนั้นกับตนด้วย ความต้องการความรักและเอาใจใส่ที่เกิดขึ้นในมนุษย์ทุกคนแต่อาจมีการแสดงออกที่ต่างกัน ภรรยาบางคนอาจได้รับความรักความเอาใจใส่จากสามี แสดงออกด้วยการปรนนิบัติเป็นอย่างดี หรือ นักเรียนบางคนอยากได้รับความรัก ความสนใจจากครู อาจเรียกร้องโดยการเอาใจครู หรือ อาจแสดงความเกรงเพื่อให้ครูสนใจก็เป็นได้ ควรทำความเข้าใจมูลเหตุที่แท้จริงของพฤติกรรมเหล่านั้น

แรงจูงใจลำดับที่ 4 คือ ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (Self-Esteem Needs) เป็นความต้องการขั้นที่สูงขึ้นหลังจากความต้องการขั้นที่ผ่านมาได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอแล้วความต้องการขั้นนี้เกิดจากบุคคลต้องการมีหน้าตามีชื่อเสียงเกียรติยศ เป็นที่ยอมรับยกย่องจากสังคมโดยจะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งเหล่านี้ เช่น นักกีฬาวิ่งฝึกซ้อมอย่างหนักเพื่อให้ได้ชัยชนะหรือแชมป์ นักวิชาการที่มุ่งมั่นคว้าวิจัยเพื่อผลงานทางวิชาการ การทำความดีต่าง ๆ ล้วนแต่ต้องการการยกย่องในการกระทำนั้นทั้งสิ้น

แรงจูงใจลำดับที่ 5 คือ ความต้องการที่จะบรรลุถึงศักยภาพของตนเอง (Self Actualization) ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการสูงสุดของบุคคลในการที่จะทำตามศักยภาพของตนเองที่มีอยู่ การได้ทำตามสิ่งตนเองพึงพอใจอย่างแท้จริง จากขีดความสามารถทั้งหมดที่มีอยู่เป็นการพัฒนาตนเองไปสู่จุดสุขสมบูรณ์ในตัวเอง อันจะก่อให้เกิดความสุข ความภูมิใจและความภูมิใจโดยไม่มีการเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นอยู่กับใคร ๆ เช่น บุคคลหนึ่งประเมินศักยภาพในตนเองว่า สามารถจะเป็นช่างอิเล็กทรอนิกส์ได้เขาได้พยายามศึกษาหาความรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียนจนในที่สุดสามารถตั้งร้านซ่อมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ได้ ทำให้เขาเกิดความรู้สึกมีความสุขกับงานนี้มาก ถึงแม้จะมีได้มีรายได้ดีเท่าผู้ที่จบวิศวกรรมมาก็ตามเพราะแท้จริงแล้วขีดสูงสุดแห่งศักยภาพของแต่ละบุคคลนั้นต่างกันอยู่ที่ว่าจะสามารถดำเนินไปบรรลุขีดสูงสุดที่มีอยู่ได้หรือไม่ (Maslow. 1970 : 35 - 46)

6. ทฤษฎีความต้องการตามหลักการของเมอร์เรย์ (Murray) เมอร์เรย์มีความคิดเห็นว่าความต้องการนี้บางครั้งเกิดขึ้นเนื่องจากแรงกระตุ้นภายในของบุคคล และบางครั้งอาจเกิดความต้องการอันเนื่องมาจากสภาพทางร่างกายและสภาพทางจิตใจนั่นเอง ทฤษฎีความต้องการตามหลักการของเมอร์เรย์สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความต้องการที่จะเอาชนะด้วยการแสดงความก้าวร้าวออกมา (Need for Aggression) เป็นความต้องการที่จะเอาชนะผู้อื่น เอาชนะสิ่งขัดขวางทั้งปวงด้วยความรุนแรงมีการต่อสู้ การแค้น การทำร้ายร่างกายหรือการฆ่าฟันกัน เช่น การพูดประชดประชันกันกับเพื่อนที่ไม่ชอบ เป็นต้น

2. ความต้องการที่จะเอาชนะฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ (Need for Counteraction) เป็นความต้องการที่จะฟันฝ่าอุปสรรค ความล้มเหลวต่าง ๆ ด้วยการสร้างความพยายามขึ้น เช่น เมื่อได้รับคำดูถูกดูหมิ่น ผู้ที่ได้รับจะเกิดความพากเพียรพยายามเอาชนะคำสบประมาทจนประสบผลสำเร็จ เป็นต้น

3. ความต้องการที่จะยอมแพ้ (Need for Abasement) เป็นความต้องการที่จะยอมแพ้ ยอมรับผิด ยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์ หรือยอมรับการถูกลงโทษ เช่น การเผาตัวตายเพื่อประท้วงการปกครอง เป็นต้น

4. ความต้องการป้องกันตนเอง (Need for Defense) เป็นความต้องการที่จะป้องกันตนเองจากคำวิพากษ์วิจารณ์ การตำหนิติเตียนซึ่งเป็นการป้องกันทางด้านจิตใจ พยายามหาเหตุผลมาอธิบายการกระทำของตน มีการป้องกันตนเอง เพื่อให้พ้นผิดจากการกระทำต่าง ๆ ทั้งปวง

5. ความต้องการเป็นอิสระ (Need for Autonomy) เป็นความต้องการจะเป็นอิสระจากสิ่งกดขี่ทั้งปวง ต้องการที่จะต่อสู้ดิ้นรนเพื่อเป็นตัวของตัวเอง

6. ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) เป็นความต้องการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่ยากลำบากให้ประสบความสำเร็จ พยายามเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง เพื่อให้การทำงานของตนประสบความสำเร็จ

7. ความต้องการสร้างมิตรภาพกับบุคคลอื่น (Need for Affiliation) เป็นความต้องการที่จะทำให้ผู้อื่นรักใคร่ ต้องการรู้จักหรือมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีความซื่อสัตย์ต่อเพื่อนฝูง พยายามสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลอื่น

8. ความต้องการความสนุกสนาน (Need for Play) เป็นความต้องการที่จะแสดงความสนุกสนาน ต้องการหัวเราะเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด มีการสร้างหรือเล่าเรื่องตลกขบขัน มีการพักผ่อนหย่อนใจ มีการเล่นเกมกีฬา เป็นต้น

9. ความต้องการแยกตนเองออกจากผู้อื่น (Need for Rejection) เป็นความต้องการ หรือเป็นความปรารถนาของบุคคลในการที่จะแยกตนเองออกจากผู้อื่น ไม่มีความรู้สึกยินดียินร้ายกับบุคคลอื่น ต้องการเมินเฉยจากผู้อื่น

10. ความต้องการความที่จะให้ความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น (Need for Succorance) เป็นความต้องการให้บุคคลอื่นมีความสุข เห็นอกเห็นใจ มีความสงสาร ต้องการได้รับความช่วยเหลือ การดูแล คำแนะนำจากบุคคลอื่น

11. ความต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่น (Need for Nurturance) เป็นความต้องการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับบุคคลอื่น โดยการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่ไม่สามารถจะช่วยเหลือตนเองได้ หรือให้ความช่วยเหลือให้บุคคลอื่นพ้นจากภัยอันตรายต่าง ๆ

12. ความต้องการสร้างความประทับใจในตนเองให้แก่ผู้อื่น (Need for Exhibition) เป็นความต้องการให้บุคคลอื่นได้เห็น ได้ยินเกี่ยวกับเรื่องราวของตนเองต้องการให้ผู้อื่นมีความสนใจสนุกสนาน แปลกใจ หรือตกใจในเรื่องราวของตน

13. ความต้องการมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น (Need for Dominance) เป็นความต้องการให้บุคคลอื่นทำตามคำสั่งของตน ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนมีอิทธิพลเหนือกว่าบุคคลอื่น

14. ความต้องการที่จะยอมรับนับถือผู้อาวุโสกว่า (Need for Deference) เป็นความต้องการยอมรับนับถือผู้ที่อาวุโสกว่าด้วยความยินดี รวมทั้งนิยมชมชอบในบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือช่วยเหลือด้วยความยินดี

15. ความต้องการหลีกเลี่ยงความรู้สึกล้มเหลว (Need for Avoidance Failure) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดทางด้านร่างกาย ต้องการได้รับความปลอดภัยจากอันตราย

16. ความต้องการที่จะหลีกเลี่ยงจากอันตราย (Need for Avoidance Harm) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงความเจ็บปวดทางด้านร่างกาย ต้องการได้รับความปลอดภัยจากอันตราย

17. ความต้องการหลีกเลี่ยงจากการถูกตำหนิหรือถูกลงโทษ (Need for Avoidance of Blame) เป็นความต้องการหลีกเลี่ยงการลงโทษด้วยการคล้อยตามกลุ่มหรือยอมรับคำสั่งหรือปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของกลุ่ม เพราะกลัวถูกลงโทษ

18. ความต้องการความเป็นระเบียบเรียบร้อย (Need for Orderly) เป็นความต้องการจัดสิ่งของต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความประณีตงดงาม

19. ความต้องการที่จะรักษาชื่อเสียง (Need for Inviolency) เป็นความต้องการที่จะรักษาชื่อเสียงของตนที่มีอยู่ไว้จนสุดความสามารถ

20. ความต้องการให้ตนเองแตกต่างจากบุคคลอื่น (Need for Contrariness) เป็นความต้องการให้ตนเองไม่เหมือนกับบุคคลอื่น (อารี พันธ์มณี. 2534 : 189 - 192)

จากทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ จัดว่าเป็นทฤษฎีแรงจูงใจและเป็นทฤษฎีที่มีผลต่อพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลทั้งสิ้น แต่ละทฤษฎีจะมีพื้นฐานความเชื่อ และแนวความคิดที่แตกต่างกันออกไป การนำทฤษฎีแรงจูงใจมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงต้องศึกษาในหลาย ๆ ทฤษฎีและวิเคราะห์แนวความคิดของแต่ละทฤษฎีให้เข้าใจ

ประเภทของแรงจูงใจ

แรงจูงใจไม่เพียงแต่กระตุ้นให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ต่างกันเท่านั้น แรงจูงใจยังเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความต้องการ หรือมีความโน้มเอียงที่จะทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่มุ่งจุดหมายอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ จึงมีผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจเป็นอย่างมาก และได้พยายามจำแนกประเภทของแรงจูงใจไปตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้

กมลรัตน์ หล้าสุขวงศ์ (2538 : 236) ได้แบ่งประเภทของแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการแสดงออกของพฤติกรรม ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เป็นภาวะที่บุคคลเห็นคุณค่าของกิจกรรมที่ดี ทำด้วยความเต็มใจ โดยถือว่าการบรรลุในกิจกรรมนั้น ๆ เป็นรางวัลอยู่แล้ว

2. แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เป็นภาวะที่บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาเพราะมีสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาเร้า ไม่ได้ทำเพื่อความสำเร็จในสิ่งนั้นเลย เช่น การกระทำเพื่อต้องการรางวัล ตำแหน่ง เกียรติ เป็นต้น

สุชา จันทน์โสม (2534 : 101 - 110) ได้แบ่งแรงจูงใจตามที่มาของแรงจูงใจได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. แรงจูงใจทางสรีรวิทยา (Physiological Motivation) แรงจูงใจด้านนี้เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการทางร่างกายทั้งหมด เพื่อให้บุคคลมีชีวิตอยู่ได้ เป็นความต้องการที่จำเป็นตามธรรมชาติของมนุษย์ ได้แก่ ต้องการน้ำ อาหาร ต้องการพักผ่อนและปราศจากโรค เราสามารถวัดระดับความต้องการทางสรีระได้ จากการสังเกตพฤติกรรมการกระทำของคนเรา คือ จากความมากน้อยของการกระทำ การเลือกกระทำ การได้ตอบสิ่งที่มาขัดขวาง

2. แรงจูงใจทางจิตวิทยา (Psychological Motivation) มีความสำคัญน้อยกว่าแรงจูงใจทางด้านสรีรวิทยา เพราะจำเป็นในการดำรงชีวิตน้อยกว่า แต่จะช่วยคนเราทางด้านจิตใจ จะทำให้มีสุขภาพจิตดีและสดชื่น แรงจูงใจประเภทนี้ ได้แก่ ความอยากรู้ อยากเห็นและการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ความต้องการความรักและความเอาใจใส่ใกล้ชิดจากผู้อื่น

3. แรงจูงใจทางสังคมหรือแรงจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ (Social Motivation) แรงจูงใจชนิดนี้มีจุดเริ่มต้นส่วนใหญ่มาจากประสบการณ์ทางด้านสังคมในอดีตของบุคคลและจุดมุ่งหมายของแรงจูงใจชนิดนี้ มีความสัมพันธ์กับการแสดงปฏิกิริยาของบุคคลอื่น ๆ ที่มีต่อเรา แรงจูงใจทางสังคมที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ได้แก่

3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดีและประสบความสำเร็จ ซึ่งได้รับการส่งเสริมมาตั้งแต่วัยเด็กจากผลของการศึกษาวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างอิสระ เป็นตัวของตัวเองฝึกหัดการช่วยเหลือตัวเองตามวัย จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี ต้องการความสำเร็จในชีวิตสูง การฝึกให้บุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จึงต้องเริ่มต้นจากครอบครัว

3.2 แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliative Motivation) เป็นแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ต้องการความเอาใจใส่ ต้องการความรักจากบุคคลอื่น

3.3 แรงจูงใจต่อความนับถือตนเอง (Self-Esteem Motivation) เป็นแรงจูงใจที่บุคคลปรารถนาเป็นที่ยอมรับของสังคม มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนโดยทั่วไป ต้องการได้รับการยกย่องจากสังคม ซึ่งจะนำมาสู่ความรู้สึกนับถือตนเอง

พระราชวรมุณี (2530 : 74 - 82) ได้แบ่งแรงจูงใจตามแนวพระพุทธศาสนาไว้ 3 อย่างคือ

1. ความกลัวซึ่งเกิดจากการบังคับ การใช้กำลัง หรืออำนาจครอบงำบางการ เช่น การลงโทษเด็ก ถือว่าเป็นแรงจูงใจทางลบ ไม่สมควรใช้ในการศึกษา

2. ความทะเยอทะยาน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

2.1 ความปรารถนาที่จะให้มีการยอมรับ ยกย่อง สรรเสริญ เมื่อมีการกระทำ ความดี เช่น นักเรียนอยากให้อาจารย์ชมเมื่อทำดี

2.2 ความปรารถนาอยากมีอำนาจ อยากเด่น หรืออยู่เหนือผู้อื่น อยากให้ผู้อื่นชมว่าเก่ง แรงจูงใจระดับนี้เป็นอันตรายต่อสังคม

3. ฉันทะ เป็นความพอใจ สนใจใฝ่รักในสิ่งนั้น ๆ ปรารถนาสัจธรรมและปัญญา คือ ความใฝ่รู้อย่างแท้จริง จะช่วยให้ถึงความจริง ถือว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ ซึ่งเมื่อทำงานก็จะทำให้เกิดความสุขในการทำงาน

องค์ประกอบที่มีผลต่อแรงจูงใจ

แรงจูงใจ จัดว่ามีผลต่อการเรียนรู้พฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคลเป็นอันมาก เพราะการที่บุคคลเกิดแรงจูงใจในการที่จะกระทำพฤติกรรม ย่อมจะทำให้พฤติกรรมหรือการเรียนรู้ในสิ่งนั้น ๆ มีประสิทธิภาพและเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมากกว่าบุคคลที่ไม่เกิดแรงจูงใจ ลักษณะของแรงจูงใจของบุคคลจึงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ธรรมชาติของแต่ละบุคคล ทุกคนมีธรรมชาติของตนแตกต่างกับคนอื่น หรือมีลักษณะเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งประกอบด้วย

1.1 แรงขับ แรงขับของบุคคลจัดว่าเป็นพื้นฐานเบื้องต้นของการเกิดพฤติกรรม แรงขับเป็นสภาวะที่เกิดจากความไม่สมดุลภายในร่างกายของมนุษย์ เช่น สภาวะความต้องการอาหาร น้ำ สภาวะความตึงเครียด ความรู้สึกเจ็บปวด เป็นต้น แรงขับที่เกิดขึ้นได้จากลักษณะ 2 ประการคือ แรงขับภายในร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย ความง่วงนอน เป็นต้น และแรงขับที่เกิดจากภายนอกร่างกาย เช่น การได้รับความเจ็บปวดจากสิ่งเร้าภายนอก สภาวะความกดดันจนทำให้เกิดความตึงเครียด

1.2 ความวิตกกังวล ความวิตกกังวลมีผลต่อการเรียนรู้ หรือการกระทำพฤติกรรม ความวิตกกังวลจะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล เมื่อบุคคลมีอายุเพิ่มมากขึ้น มีประสบการณ์เพิ่มขึ้นย่อมจะเกิดความวิตกกังวลเพิ่มมากขึ้น เด็กเล็ก ๆ จะไม่มีความกังวลใจแต่จะมีความกลัว เมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น ความกลัวจะลดลงกลายเป็นความวิตกกังวลเพิ่มขึ้นมาแทนที่

2. สถานการณ์ต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม ย่อมจะส่งผลให้บุคคลเกิดแรงจูงใจแตกต่างกันเป็นต้นว่า ส่งผลให้บุคคลเกิดความสับสนวุ่นวายหรืออื่น ๆ และวัฒนธรรมแต่ละสังคม ย่อมจะส่งผลให้พัฒนาการของผู้เรียนแตกต่างกันด้วย ลักษณะสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลต่อแรงจูงใจ ได้แก่

2.1 การแข่งขัน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่มีความปรารถนาจะเอาชนะผู้อื่นต้องการทำให้ตนมีสภาพการณ์ดีขึ้น ลักษณะการแข่งขันมีลักษณะที่สำคัญ 2 ลักษณะคือ การแข่งขันกับตนเอง เป็นการแข่งขันที่ทำให้ตนเองดีขึ้นด้วยความเต็มใจและความต้องการของตนเองไม่มีใครมาบังคับ การแข่งขันกับบุคคลอื่น เป็นความรู้สึกที่ต้องการเอาชนะบุคคลอื่นให้ตนอยู่เหนือกว่าคนอื่น มักจะพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตนชนะผู้อื่นเสมอ

2.2 ความร่วมมือ หมายถึง แรงจูงใจที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับแรงผลักดันทางสังคม มีพฤติกรรมแบบประนีประนอม ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเพื่อให้งานหรือพฤติกรรมที่มุ่งปรารถนาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ฉะนั้น ความร่วมมือของบุคคลจึงจัดว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ ที่ทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้น

2.3 การตั้งจุดมุ่งหมาย หมายถึง การที่บุคคลได้มีการตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตไว้ มีผลทำให้บุคคลมีความพยายามที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตนตั้งไว้ แต่ในบางครั้งแม้จะมีการตั้งจุดมุ่งหมายได้ บุคคลก็ไม่สามารถกระทำเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตนตั้งไว้ได้ด้วยเหตุนี้ การตั้งจุดมุ่งหมายในชีวิตจึงเป็นแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ลักษณะของการตั้งจุดมุ่งหมายมี 2 ลักษณะคือ

ก. การตั้งจุดมุ่งหมายรวม เป็นจุดมุ่งหมายที่มักจะมีจุดมุ่งหมายย่อย ๆ มาเกี่ยวข้อง เช่น การตั้งจุดมุ่งหมายชีวิตว่า จะเป็นนักวาดรูปที่มีชื่อเสียงของโลกแต่ขณะนี้อายุน้อยจึงมีเป้าหมายย่อย ๆ หลายจุดมุ่งหมายมารวมกัน คือ จะวาดรูปให้ชนะการแข่งขันจะวาดรูปให้ได้รับคำชมจากครู จะวาดรูปให้เพื่อน ๆ ยอมรับ

ข. การตั้งจุดมุ่งหมายระยะไกล เพื่อบรรลุจุดหมายใดจุดหมายหนึ่ง โดยเฉพาะการตั้งจุดมุ่งหมายระยะไกลจะเกิดขึ้นกับคนที่มีวุฒิภาวะทางด้านสมองพอสมควร จะไม่เกิดขึ้นในเด็กเล็ก

2.4 การตั้งความทะเยอทะยาน เป็นการตั้งความหวังสูงไว้ และมีความพยายามมุ่งมั่นอย่างมากที่จะทำให้สำเร็จ การตั้งความหวังหรือเกิดความทะเยอทะยานจึงเป็นแรงจูงใจที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมขึ้น ถ้าบุคคลตั้งความทะเยอทะยานไว้สูงเกินความสามารถของตนเองจะทำให้บุคคลเกิดความล้มเหลวได้ง่าย ทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการทำงานนั้น ๆ หรือ เกิดความท้อถอย หรือ ถ้าตั้งความหวังไว้ต่ำกว่าความสามารถ ก็ไม่มีแรงจูงใจพอที่จะกระทำ เพราะว่าตนประสบความสำเร็จในงานนั้น ๆ ง่ายเกินไป (อารี พันธมณี. 2534 : 192 - 196)

แรงจูงใจที่ทำให้คนเล่นกีฬาและออกกำลังกาย

แรงจูงใจนับว่ามีบทบาทสำคัญมากต่อการเล่นการเตรียมทีมและการฝึกซ้อมกีฬา นักจิตวิทยาการกีฬาก็ให้ทัศนะต่อแรงจูงใจแตกต่างกัน สรุปแล้วพอจะกล่าวได้ว่า แรงจูงใจเป็นกระบวนการที่มีอยู่ในตัวนักกีฬาเองแต่ละคนซึ่งพร้อมที่จะได้รับการกระตุ้นจากภายนอกให้มีกำลังแรงขึ้นเพื่อให้อยากกระทำในสิ่งนั้น ๆ มากขึ้น หมายความว่านักกีฬาทุกคนต่างก็มีแรงจูงใจภายในตัวเองอยู่แล้วหน้าที่ของผู้ฝึกสอนกีฬามีเพียงแต่ค้นหาวิธีการที่จะกระตุ้นจากภายนอก เพื่อให้เกิดกำลังแรงขึ้นอีกเท่านั้น การสร้างแรงจูงใจนี้มีความเกี่ยวข้องกับความต้องการมากที่สุดความต้องการ (Needs) ดังกล่าวนี้นี้เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน ดังนั้นในการฝึกซ้อมกีฬาแต่ละครั้ง หากว่าผู้ฝึกสอนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญเหล่านี้ แล้วนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์จะเป็นพื้นฐานในการฝึกซ้อมกีฬาที่ดี และยังสามารถที่จะสร้างแรงจูงใจในระดับสูงขึ้นไปอีกด้วย ในการคัดเลือกตัวนักกีฬาเพื่อให้ได้ตัวนักกีฬาตามลักษณะและคุณสมบัติของการเป็นนักกีฬาที่แท้จริงนั้น เทเวศร์ พิริยะพูนท์ (2528 : 147) ได้กล่าวว่า ต้องคำนึงถึงแรงจูงใจ (Motivation) ความตั้งใจหรือความต้องการของนักกีฬานั้นเป็นที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะนักกีฬาที่มีความปรารถนาที่จะเล่นกีฬาให้ได้ดีนั้นจะมีแรงจูงใจสูง ซึ่งจะมีผลทำให้นักกีฬาคนนั้น ๆ ทำการฝึกซ้อมอย่างตั้งใจ มีวินัยในตนเอง ขยันขันแข็งในการฝึกซ้อม และพิชิต เมืองนาโพธิ์ (2534 : 44) ได้กล่าวถึงลักษณะนิสัยของนักกีฬาที่จะประสบความสำเร็จไว้ว่า นักกีฬาต้องมีความกังวลใจน้อย สมาธิดี เชื่อมมั่นในตนเองมองผลงานของตนเองเป็นเรื่องใหญ่ที่สุด และมีแรงจูงใจมาก

ดังนั้นพลังของแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งที่ผู้ฝึกสอนควรคำนึงถึงเป็นอย่างมาก และเป็นหน้าที่ของผู้ฝึกสอนที่จะต้องหาวิธีการกระตุ้นหรือสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับนักกีฬาของตน การตั้งเป้าหมายเป็นเทคนิคในการสร้างแรงจูงใจที่มีมุ่งหวังเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเล่นกีฬา เพราะเป็นการมุ่งเน้นให้เกิดความตั้งใจไปพร้อมกับเพิ่มระดับความอดทนฝึก หรือ เล่นกีฬาด้วย สมาคมผู้ฝึกสอนกีฬาของประเทศแคนาดา (Coaching Association of Canada. 1979; อ้างอิงจาก นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร. 2537 : 18 - 19) กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายในการเล่นกีฬาและแข่งขันกีฬาจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของนักกีฬา ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย จะช่วยสร้างบรรยากาศของการฝึกร่วมกันเป็นทีม ทุกคนมีเป้าหมายว่าจะเล่นเพื่อทีม จึงต้องฝึกและทำให้ดีขึ้นถึงแม้บางครั้งจะเบื่อช้ำก็เสียใจ
2. การกำหนดเป้าหมาย ช่วยทำให้เกิดความคิดที่จะพัฒนาตนเองมากขึ้น คือเป็นคนที่มีกฎเกณฑ์สามารถบังคับตนเองได้ และมีกฎเกณฑ์ในตัวเองมากขึ้น

3. การกำหนดเป้าหมายช่วยให้ทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จ การตั้งเป้าหมายให้เหมาะสม จะทำให้นักกีฬาประสบความสำเร็จมากที่สุด หลักเกณฑ์ที่สำคัญที่สุดในการตั้งเป้าหมายคือ ให้ท้าทาย

ล็อคกี้และคณะ (Locke and others. 1981 : 90) ได้เสนอหลักเกณฑ์การตั้งเป้าหมายไว้ 5 ประการคือ

1. การกำหนดเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง ยาก และท้าทายความสามารถ จะเป็นผลดีกว่าการตั้งเป้าหมายที่ง่ายหรือไม่มีเป้าหมายใด ๆ เลย

2. การกำหนดเป้าหมายที่ดี จะทำให้นักกีฬามีโอกาสประสบความสำเร็จหรือได้ถึงเป้าหมายนั้นได้

3. การกำหนดเป้าหมาย ควรจะสามารถกำหนดออกในรูปของปริมาณที่วัดได้ง่าย หรือเห็นได้ง่าย เพราะจะทำการถึงเป้าหมายได้ชัดเจนและสะดวกที่สุด

4. การกำหนดเป้าหมายระยะสั้นและระยะกลาง ควรเป็นพื้นฐานหรือสอดคล้องกับการตั้งเป้าหมายระยะยาว

5. การให้ข้อมูลย้อนกลับ จำเป็นต้องให้นักศึกษาได้ทราบข้อมูลตลอดเวลาอยู่แล้ว จรินทร์ ธานีรัตน์ (2537 : 32 - 33) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบอันเป็นแรงจูงใจให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและออกกำลังกายไว้ว่า

ความต้องการมูลฐานที่เป็นแรงกระตุ้น ให้นักบุคคลสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างได้แก่

1. ความสนใจด้านพลานามัย ความสนใจในด้านพลานามัยเป็นรากฐานของการจัดกิจกรรมในเวลาว่าง อันได้แก่ กิจกรรมกีฬาต่าง ๆ เช่น ตะกร้อ แบดมินตัน วอลเลย์บอล สลัดตัว ฯลฯ

2. ความสนใจในด้านการคบค้าสมาคมกัน เช่น ความสนใจในกิจกรรมเพื่อการสังคมที่จะนำไปสู่การผ่อนคลายความตึงเครียด ได้แก่ การติดต่อกันโดยการพูด การเล่นิทาน การเล่าเรื่องตลกขบขัน ฯลฯ

3. ความพอใจในเรื่องสังคม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นตามความสนใจของสังคม เช่น สโมสร ชมรม เป็นต้น

วาสนา คุณาภิสิต (2537 : 35) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจที่ทำให้บุคคลต่าง ๆ เข้าร่วมเล่นกีฬาและออกกำลังกาย อาจมีสาเหตุดังนี้คือ

2. เพื่อสังคม ถ้าเพียงเพื่อต้องการพบปะสังสรรค์กับบุคคลอื่น ๆ ได้สนุกสนานเฮฮา โดยไม่คำนึงถึงการแพ้ชนะมากเกินไป นั่นก็คือ การเล่นเพื่อเหตุผลด้านสังคม เช่น การเล่นเบตอง กอล์ฟ โบว์ลิง (แต่ไม่ใช่ทั้งหมดเสียทีเดียว)

3. เพื่อการทรมาน การลงโทษตนเองให้เจ็บปวด เหน็ดเหนื่อย ใช้ความอดทนและความพยายามมาก ๆ คล้าย ๆ โยคี ที่ทรมานตนเองโดยการนั่งบนเตียงที่ตอกตะปูไว้ คนที่เล่นกีฬาเพื่อเหตุผลข้อนี้จะมีความอดทนสูงมาก (เช่น นักวิ่งมาราธอน) และมีพฤติกรรมแปลกประหลาดเกี่ยวกับการตัดสินใจ ความพรากเพียรพยายาม และความสามารถในการพัฒนาอย่างหยุดยั้งและความอดทนต่อความเจ็บปวด

4. เพื่อความสุนทรีย์ หมายถึง การปฏิบัติด้วยความสวยงาม คนที่มีเหตุผลเพื่อความสุนทรีย์จึงเป็นผู้รักความสวยงามและรักในความสวยงามของการเคลื่อนไหว รักในความน่าประทับใจของจังหวะการเต้นรำ รักในรูปแบบการเคลื่อนไหวที่เป็นการสร้างสรรค์ เช่น ท่าทาง การเล่นสเก็ต การเต้นบัลเลต์ การเต้นรำได้น้ำ รวมทั้งฟลอร์เอ็กเซอร์ไซส์และยิมนาสติกลีลาใหม่

5. เพื่อการผ่อนคลาย การกระทำที่เป็นการผ่อนคลายการใช้พลังงาน ความตึงเครียด ความสับสนบางคนจะปลดปล่อยสิ่งเหล่านี้ออกไปได้ด้วยการเล่นกีฬาบางประเภท เช่น มวยปล้ำ ฟุตบอล ฮอกกี้

6. เพื่อความเสียงอันตรายและความหวาดเสียว หมายถึง การกระทำที่เสียสมดุลของร่างกาย มีความตื่นเต้นที่ได้เปลี่ยนความเร็ว ความสูง ซึ่งกระทำด้วยความน่าหวาดเสียว เช่น กระโดดน้ำ ยิมนาสติกส์ สกี ได้คลีน ดิงฟลูลา ไตเขา

แรงจูงใจกับความสำเร็จในการแข่งขันกีฬา

การสร้างแรงจูงใจหรือการสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นกับนักกีฬาขณะที่ทำการฝึกซ้อมนั้นย่อมเป็นเหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้นักกีฬาประสบความสำเร็จในการแข่งขันด้วยเหตุผลเช่นนี้เอง ผู้ฝึกสอนหรือโค้ชทั้งหลายจึงเปิดโอกาสให้นักกีฬาที่ตนเองฝึกซ้อมนั้นได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ได้มีส่วนร่วมในการทดสอบความสามารถของตนเอง ได้มีส่วนร่วมในความสนุกสนานทั้งภายในและภายนอกค่ายฝึกซ้อม ตลอดจนมีโอกาสได้เข้าร่วมในการวางแผนการฝึกซ้อมและแข่งขันบ้างเป็นครั้งคราว เป็นต้น

พิชิต เมืองนาโพธิ์ (2534 : 76 - 77) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการแข่งขันกีฬาไว้ว่า

1. ให้นักกีฬาได้รับประสบการณ์แห่งการประสบความสำเร็จอย่างทั่วถึงกันในการ

พิชิต เมืองนาโพธิ์ (2534 : 76 - 77) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการแข่งขันกีฬาไว้ว่า

1. ให้นักกีฬาได้รับประสบการณ์แห่งการประสบความสำเร็จอย่างทั่วถึงกันในการกีฬา การจัดสภาพแวดล้อมในการกีฬาควรจัดให้นักกีฬาได้รับความสำเร็จ ซึ่งทำให้เพิ่มแรงจูงใจในการเล่นกีฬามากยิ่งขึ้น
2. ให้นักกีฬามีโอกาสรับผิดชอบในการตั้งกฎเกณฑ์ในการตัดสินใจทำให้นักกีฬามีโอกาสควบคุมความประพฤติของตนเองและเกิดความรู้สึกว่าได้ประสบความสำเร็จ
3. ให้คำชมเชยทั้งคำพูดและท่าทางและควรใช้บ่อย ๆ ให้นักกีฬาได้รับรู้ถึงการมีส่วนช่วยเหลือทีม เน้นบทบาทความสำคัญของแต่ละคนที่มีต่อความสำเร็จของทีมและทำให้นักกีฬามีความรู้สึกว่าตนเองมีค่า
4. การตั้งจุดมุ่งหมายต้องเป็นจุดมุ่งหมายที่เป็นจริงและสามารถทำได้ด้วยความพยายาม มีการประเมิน มีการปรับปรุงว่านักกีฬาได้บรรลุจุดมุ่งหมายเพียงใด
5. มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการฝึก ทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ทำให้การฝึกซ้อมเกิดความสนุกสนาน ทำให้นักกีฬาได้ค้นพบสิ่งใหม่ ๆ
6. การทำให้เกิดความสนุกสนาน เกิดความสมดุลระหว่างความสามารถของนักกีฬากับความยากง่ายของการฝึก ทำลายความสามารถ เกิดอยากลองเล่น ซ้อม และอยากแข่งขัน

ชาญชัย โพธิ์คลัง (2532 : 51 - 53) ได้กล่าวถึงนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จในการฝึกซ้อมและแข่งขันว่าย่อมมีเหตุผลซึ่งเกิดจากการสร้างแรงจูงใจที่แตกต่างกัน ความพอใจที่ทำให้เขาประสบความสำเร็จที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใต้จิตสำนึก คือ

1. ความรู้สึกเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง (Personal Pride) ความภาคภูมิใจเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ในนักกีฬาทุกคน เมื่อนักกีฬาเกิดความรู้สึกเช่นนี้ ก็จะขยันฝึกซ้อมเพื่อที่จะให้ตนมีขีดความสามารถสูงสุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อความสำเร็จในการแข่งขัน
2. ความรู้สึกเพื่อฝัน (Self Image) มนุษย์เราที่เกิดมา ไม่ว่าจะเป็นคนธรรมดาหรือเป็นนักกีฬาก็ตาม ย่อมจะมีความเพื่อฝัน ความอยาก ด้วยกันทั้งนั้น หากจะแยกความอยากหรือความรู้สึกเพื่อฝันที่เกี่ยวกับนักกีฬาแล้ว สามารถแยกความรู้สึกออกได้เป็น 2 ทาง ด้วยกันคือ ความรู้สึกอยากที่เกิดขึ้นกับตัวเอง และความรู้สึกอยากที่มีต่อบุคคลอื่นหรือเพื่อนร่วมทีมนักกีฬาที่สร้างจินตนาการของความรู้สึกเพื่อฝันนี้ มักจะเคร่งครัดกับตนเองเป็นพิเศษในการซ้อมและกฎระเบียบต่าง ๆ เพราะเขามีความรู้สึกอยากที่จะเห็นตนเองประสบความสำเร็จเหมือนกับนักกีฬาระดับแชมป์เปี้ยนต่าง ๆ ทั้งหลาย อีกพวกหนึ่งจะเคร่งครัดกับตนเองเพื่อไม่ให้ทีมหรือเพื่อนร่วมทีม

3. ความรู้สึกว่าตนถูกลบหลู่และผูกพยาบาท (The Sense of Humiliation and Revenge) หากนักกีฬาคนใดคนหนึ่งเกิดความพ่ายแพ้หรือล้มเหลวจากการแข่งขัน นักกีฬานั้นจะมีความรู้สึกว่าได้สูญเสียเกียรติยศที่มีอยู่ไป ความรู้สึกนั้นจะเป็นแรงกระตุ้นอย่างหนึ่งที่ทำให้อยากแก้ตัวหรือแก้แค้นหากมีโอกาสจริง จากการถูกลบหลู่จึงเกิดแรงกระตุ้นให้มีจิตใจผูกพยาบาทเตือนตนอยู่เสมอทำให้ฝึกซ้อมหนักขึ้นอยู่ตลอดเวลา เพื่อจะกู้ชื่อเสียงและเกียรติยศที่สูญเสียไปนั้นกลับคืนมานับเป็นแรงจูงใจที่เป็นพลังที่ซ่อนเร้นอยู่อีกอย่างหนึ่ง

4. ความต้องการที่อยากจะยกระดับตนเอง (Level of Aspiration) แรงจูงใจที่เกิดขึ้นกับนักกีฬามีมากมายหลายอย่าง เป็นต้นว่า นักกีฬาบางคนอาจมีความต้องการที่จะยกระดับมาตรฐานของตนเองให้สูงขึ้นในทุก ๆ ด้าน เช่น ระดับการเล่นของตนเอง ระดับฐานะทางเศรษฐกิจสังคม ระดับของหน้าที่การงานและอื่น ๆ ด้วยเหตุที่มีแรงจูงใจเป็นพลังที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวแล้ว จึงเป็นแรงจูงใจที่ดีอย่างหนึ่งที่ทำให้ให้นักกีฬาประสบความสำเร็จในการฝึกซ้อมและแข่งขัน

5. ความเชื่อมั่นในตนเองและการได้ค้นพบสิ่งใหม่ด้วยตนเอง (Confidence and Self Discovery) ลักษณะของความเชื่อมั่นในตนเอง และการได้ค้นพบสิ่งใหม่ด้วยตนเองเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่ง ซึ่งจะเป็นผลส่งให้นักกีฬาเหล่านั้นประสบความสำเร็จในการฝึกซ้อมและแข่งขัน นักกีฬาจะฝึกซ้อมอย่างหนักเพื่อให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นที่สุดขณะฝึกซ้อมก็จะค้นพบสิ่งใหม่ขึ้นกับตนเองอย่างไม่คาดฝัน ยิ่งทำให้เพิ่มความภาคภูมิใจและเชื่อมั่นในตนเองมากยิ่งขึ้น แรงจูงใจชนิดนี้จะเป็นแรงขับที่ทำให้นักกีฬาประสบความสำเร็จในการแข่งขันด้วย

6. ความปรารถนาที่จะเอาชนะ (The Desire to Win) นักกีฬาระดับแชมป์จะมีพลังที่ซ่อนเร้นอย่างหนึ่งกระตุ้นเตือนให้รู้สึกสำนึกอยู่ตลอดเวลา ให้ตัวเขาต้องฝึกหนัก นั่นคือ ความปรารถนาที่อยากจะได้รับชัยชนะในการแข่งขันนั้น ๆ เพราะชัยชนะเหล่านั้นคือเครื่องชี้ให้สังคมได้เห็นว่าเขาคือผู้ยิ่งใหญ่ในสนามแข่งขันและอาจมีมาซึ่งผลตอบแทนอื่น ๆ อีก เช่น รางวัลตำแหน่งหน้าที่การงาน ระดับความเป็นอยู่ สภาพทางสังคมสิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ แรงจูงใจชนิดนี้ก็มีส่วนอย่างมากที่ช่วยผลักดันให้นักกีฬาประสบความสำเร็จในการฝึกซ้อมและแข่งขันได้เช่นกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าพบว่างานวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในต่างประเทศ

วิลลิส (Willis. 1982 : 10) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการแข่งขันกับระดับของการแข่งขัน โดยให้นักกีฬาประเมินตัวเองและผู้ฝึกสอนประเมินนักกีฬาในระหว่างแข่งขัน จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อเป็นการตรวจสอบถึงพลังของการกลัวความล้มเหลวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬาชาย 33 คน เป็นนักกีฬานักเรียน 10 คน เป็นนักกีฬาวอลเลย์บอล บาสเกตบอล กรีฑาสู่และลานและนักวิ่งทางไกล นักกีฬาทั้งหมดเป็นนักกีฬาระดับทีมมหาวิทยาลัย นักกีฬาดำเนินการสอบถามตามความคิดเห็นซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการแข่งขันกับแรงจูงใจในการเล่นกีฬาซึ่งออกแบบสอบถามเฉพาะประเภทกีฬามีน้ำหนักคะแนน 3 ระดับ ผลการศึกษาพบว่า การประเมินของผู้ฝึกสอนได้ให้ทักษะของนักกีฬา มีความสัมพันธ์มากที่สุดกับระดับของการแข่งขันและระดับของแรงจูงใจ การประเมินตัวเองของนักกีฬาการเข้าร่วมแข่งขันและพลังแรงจูงใจคะแนนเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการคาดเดาและพลังแรงจูงใจของนักกีฬานักเรียนมีความสัมพันธ์กับผู้ฝึกสอน ทักษะและความรู้ความเข้าใจกับการแข่งขันเป็นสิ่งชี้บอกถึงระดับแรงจูงใจที่ดีที่สุดในการคาดเดาของผู้ฝึกสอน และแรงจูงใจที่พบเสมอ ๆ คือ ความกลัว

เอิร์ลลี่ (Early.1987 : 93) ได้ศึกษาการปรับตัวและศึกษาความแตกต่างของแรงจูงใจในการเข้าร่วมเล่นกีฬาประเภททีมและประเภทบุคคล เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดลักษณะการปรับตัวขั้นพื้นฐานที่สัมพันธ์กับการปรับความประพฤติ และแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเข้าแข่งขันกลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬาฟุตบอล นักกีฬาสเกตบอล นักกรีฑาประเภทลู่ นักกีฬาฮอลฟ์ นักกีฬาเทนนิส ผู้ไม่เล่นกีฬาและผู้ที่เป็นนักกีฬาครั้งเดียว ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจแตกต่างกันในด้านความล้มเหลว สมรรถภาพร่างกาย การแจ้งให้ทราบและการควบคุมระหว่างนักกีฬาประเภททีมและนักกีฬาประเภทบุคคล แต่การปรับตัวไม่ต่างกัน ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวขั้นพื้นฐานกับแรงจูงใจในการแข่งขันชี้ให้เห็นว่านักกีฬาประเภทบุคคลมีความเข้มแต่ไม่มีนักกีฬาประเภททีม และพบว่าแรงจูงใจและการปรับตัวของนักกีฬาที่มีความสามารถสูงและต่ำมีความแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาลักษณะของบุคคลให้ดีขึ้นนั้นจะมีความเกี่ยวข้องกับการรักษาแรงจูงใจของนักกีฬาแต่ละบุคคลไว้

ไวท์ (White. 1990 : 155) ได้ศึกษาลักษณะเฉพาะตัวทางด้านเกี่ยวกับจิตวิทยาและแรงจูงใจในการเล่นกีฬาของนักกีฬาระดับมหาวิทยาลัยที่มีความสามารถสูง จุดมุ่งหมายของ

การศึกษานี้ เพื่อทำความเข้าใจทางด้านประชากรศาสตร์และลักษณะของแรงจูงใจในการเข้าร่วมเล่นกีฬา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ เป็นนักกีฬานึ่งจากมหาวิทยาลัยเซาท์อีสเทิร์นที่ประสบความสำเร็จในรายการแข่งขันภายในประเทศ กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามมาตรฐานซึ่งมี 3 ตอนคือ ประสพการณ์ทางด้านการกีฬา ความคิดเห็นส่วนตัวและระดับความสนใจทางสังคม จุดสนใจของการศึกษาในขั้นต้นเป็นการศึกษาแรงจูงใจในการเล่นกีฬาในขอบเขต 5 ด้านคือ ความต้องการเอาชนะด้วยการแสดงออกทางด้านการก้าวร้าว ความขัดแย้ง ความสามารถความร่วมมือและการแข่งขัน คำถามเพื่อการวิจัยเป็นแบบเฉพาะเจาะจงที่สำรวจความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวในทางการกีฬากับแรงจูงใจในการเล่นกีฬา แรงจูงใจในการเล่นกีฬากับการพัฒนาทางการกีฬา ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจในการเล่นกีฬามีความสัมพันธ์อย่างมากกับบุคคลและการแก้ไขทางสังคมและการแข่งขัน ความก้าวร้าว ความขัดแย้ง มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความรู้สึกในทางลบ มีความสัมพันธ์ระหว่างการปรับปรุงตัวทางการกีฬา การพิจารณาเป็นพิเศษในด้านความก้าวร้าวและความขัดแย้งมีความสัมพันธ์กับความสามารถทางการกีฬาและความสนใจทางสังคม ไม่มีสิ่งใดชี้ว่า การจัดแก้ไขของค้ประกอบส่วนบุคคลให้เหมาะสม มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการเล่นกีฬาและแม้ว่านักกีฬาในกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจะประสบความสำเร็จในการแข่งขันอย่างสูงเขายังเห็นคุณค่าของการประสานความร่วมมือและเป็นเครื่องมือสำคัญของการประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬาและประสบความสำเร็จในการศึกษา

เฟรดเดอริก (Frederick. 1991 : 1689) ได้ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการเข้าร่วม ระดับของการเข้าร่วม และสภาพจิตใจที่แสดงออกมาในขอบเขตของกิจกรรมทางกาย ลักษณะสภาพจิตใจที่แสดงออกมา เช่น การยกย่องตนเอง ความหดหู่ ความกังวลใจ สภาพความเป็นจริงของตนเองและควมมีชีวิตชีวา โดยยึดตามแนวทฤษฎีแรงจูงใจของเดซีและไรอัน (Dci and Ryan. 1985) โดยได้เสนอความสำคัญของการศึกษา 2 สิ่ง สิ่งแรกเป็นการกระทำที่เชื่อมแรงจูงใจในการเข้าร่วมกับสภาพจิตใจที่แสดงออกมา สิ่งที่สองคือการวัดผลวิธีใหม่ 2 วิธี ที่สร้างขึ้น ตัวแปรในการศึกษาค้างนี้ คือ เหตุจูงใจในการเข้าร่วมและการวัดควมมีชีวิตชีวา กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้ใหญ่ 370 คน กลุ่มนักเรียน 150 คน ผลการศึกษาพบว่า เหตุจูงใจในการเข้าร่วมเป็นปัจจัย 3 ส่วนย่อยคือ แรงจูงใจภายใน ความสามารถและความสัมพันธ์ของร่างกาย มีการตั้งสมมติฐานเพื่อทดสอบนัยสำคัญของความสัมพันธ์ที่ค้นพบ ระหว่างตัวแปรย่อยของเหตุจูงใจในการเข้าร่วม ระดับของตัวแปรในการเข้าร่วมและสภาพจิตใจที่แสดงออกมา แรงจูงใจในการเข้าร่วม ได้มีการค้นพบถึงความแตกต่างโดยเพศของผู้เข้าร่วม ผู้หญิงมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าผู้ชายในเรื่องแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับร่างกาย และผู้ชายมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าในแรงจูงใจด้านความสามารถ แรงจูงใจในการเข้าร่วมเป็นตัวแปรโดยกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งมี 3 กลุ่มคือ

กลุ่มกีฬาบุคคล กลุ่มสุขภาพและสมรรถภาพ และกลุ่มกีฬาประเภททีม กลุ่มสุขภาพและสมรรถภาพ มีคะแนนเฉลี่ยของแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับร่างกายสูงกว่ากิจกรรมอื่นๆ การศึกษาทางด้านสภาพจิตใจ ความมีชีวิตชีวาพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการยกย่องตนเองและความกังวลใจ การศึกษาเสนอ ให้เห็นถึงความมีนัยสำคัญ แสดงว่าแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านจิตใจอย่างมีนัยสำคัญ

มิทเชลล์ (Mitchell, 1993 : 3842) ได้ศึกษาการรับรู้ที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน และสภาพแวดล้อมของการเรียนในวิชาพลศึกษา โดยศึกษาความสัมพันธ์ของจุดมุ่งหมายสัมฤทธิ์กับแรงจูงใจในการเรียน การศึกษามุ่งตรวจสอบพิสูจน์ระดับของแรงจูงใจภายนอกจากการจัดสภาพแวดล้อมของการเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับแรงจูงใจอื่น ๆ เช่น จุดมุ่งหมายสัมฤทธิ์ ความสามารถในการรับรู้ของตนเอง แรงจูงใจเหล่านี้ได้รับการยอมรับว่าเป็นตัวสำคัญทำให้ประสบความสำเร็จ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน 50 คน ในโรงเรียนระดับกลางโดยให้ตอบแบบสอบถามจากการวิเคราะห์กราฟของผลการเรียนการสอนพลศึกษาได้พัฒนาขึ้นและการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่ใหญ่ขึ้นคือ นักเรียน 622 คน ในการพิสูจน์ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นผลการศึกษาพบว่า ระดับของแรงจูงใจในการเรียนมีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายสัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญ การค้นคว้าครั้งนี้ได้อภิปรายในขอบเขตของความเกี่ยวพันสำหรับครูและผู้วิจัยทางพลศึกษา

ทีเจิร์ดส์มา (Tjeerdsma, 1994 : 2949) ได้ทำการสำรวจแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพื่ออธิบายถึงการจูงใจและกระบวนการกระทำตามธรรมชาติในวิชาพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับหก 49 คนที่เข้าร่วมในการเรียนวอลเลย์บอล 14 คาบในโรงเรียนระดับกลาง กลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามที่ประเมินจุดมุ่งหมายที่กำหนดในทิศทางของพวกเขาและแรงจูงใจภายในวิชาพลศึกษาเท่ากับทักษะทางกลไกของเขา และความสามารถรับรู้ในการเล่นวอลเลย์บอล การเรียนได้ถ่ายทำเป็นวิดีโอเทปและกำหนดรหัสเพื่อตรวจสอบว่านักเรียนแต่ละคนเข้ากันได้ตามสัญญาหรือไม่และอัตราการทำระหว่างหน่วย ผลแสดงให้เห็นว่าแบบแสดงความคิดเห็นที่กำหนดตั้งขึ้นไม่ได้อธิบายแรงจูงใจกระบวนการกระทำได้เป็นที่พอใจอย่างไรก็ตามความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแบบถูกทำให้เหมือนกัน การกระทำในวอลเลย์บอลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ความสามารถทางทักษะกลไก การรับรู้ความสามารถทางทักษะกลไกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจภายในความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ได้ค้นพบระหว่างจุดมุ่งหมายของการแนะนำทางและตัวแปรคงที่เป็นตัวสมทบทางบวกระหว่างงานแนะนำทางของแรงจูงใจภายใน ผลของเนื้อหารวมทั้งความพอใจ ลักษณะของการจัดสภาพทั่ว ๆ ไปของวิชาพลศึกษาการจัดบรรยากาศโดยครู (แบบของงานการจัดการ และผลสะท้อนกลับ) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนได้ถูกนำมาอภิปราย

งานวิจัยในประเทศไทย

สามารถชาย จอมวิญญา (2527 : 68) ได้ศึกษาเหตุจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิชาพลศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัยครูและวิทยาลัยพลศึกษาภาคกลาง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครู 137 คน และนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา 138 คน รวมทั้งสิ้น 275 คน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุจูงใจที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาพลศึกษา ผลการศึกษาพบว่า เหตุจูงใจที่มีผลต่อการเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความมีเกียรติยศชื่อเสียง ความรัก ความถนัดและความสนใจต่อสาขาวิชาพลศึกษา ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความคิดเห็นส่วนตัว ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านความจำเป็นบางประการ

พิชัย ผิวคราม (2533 : 76) ได้ศึกษาแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการเป็นนักกีฬาทีมชาติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬาทีมชาติไทยที่ได้รับคัดเลือกไปแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 15 ณ ประเทศมาเลเซีย เป็นนักกีฬารวม 27 ชนิดกีฬา จำนวน 400 คน นักกีฬาหญิง 148 คน และเป็นนักกีฬาชาย 252 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามวัดแรงจูงใจ ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการเป็นนักกีฬาทีมชาติชุดซีเกมส์ ครั้งที่ 15 มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ สุขภาพอนามัย ความมีเกียรติยศชื่อเสียง ความคิดเห็นส่วนตัว และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ มีแรงจูงใจอยู่ในระดับน้อยคือ รายได้และผลประโยชน์กึ่งกุลและโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ส่วนแรงจูงใจจะหว่างนักกีฬาชายและนักกีฬาหญิงไม่แตกต่างกัน

พรเทพ ลีทองอิน (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาพลศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาวิชาเอกพลศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2532 ในวิทยาลัยพลศึกษา 17 แห่ง รวมทั้งสิ้น 387 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลของการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษา มีดังนี้

1. ปัจจัยด้านความรักความถนัด และความสนใจในสาขาวิชาซีพพลศึกษา มีตัวแปรย่อยที่นักศึกษาเลือกมากที่สุดคือ ความสนใจเกี่ยวกับการกีฬา
2. ปัจจัยในด้านความคิดเห็นส่วนตัว มีตัวแปรย่อยที่นักศึกษาเลือกมากที่สุดคือ เป็นวิชาที่แสดงออกด้านความสามารถทางกาย และครูพลศึกษามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด
3. ปัจจัยด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในอาชีพ มีตัวแปรย่อยที่นักศึกษาเลือกมากที่สุด คือความรู้ทางด้านสาขาพลศึกษาช่วยให้หางานได้หลายทาง เห็นว่ามีช่องทางเรียน

ต่อได้หลายสถาบัน มีทางหารายได้พิเศษ เห็นว่าเป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ และเป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อตัวเองในชีวิตประจำวัน

4. ปัจจัยด้านความมีเกียรติยศชื่อเสียง มีตัวแปรย่อยที่นักศึกษาเลือกมากที่สุด คือ เป็นอาชีพสุจริต

5. ปัจจัยในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีตัวแปรย่อยที่นักศึกษาเลือกมากที่สุด คือ ตัดสินใจเลือกด้วยตัวเอง

6. ปัจจัยในด้านความจำเป็นบางประการ มีตัวแปรย่อยที่นักศึกษาเลือกมากที่สุด คือ ต้องการเรียนจบเพื่อประกอบอาชีพให้เร็วที่สุด

7. ปัจจัยในด้านสุขภาพอนามัย ตัวแปรย่อยที่นักศึกษาเลือกมากที่สุด คือ สุขภาพแข็งแรงเหมาะสมกับการเรียนสาขาพลศึกษา มีความสนุกสนานและพึงพอใจกับการออกกำลังกายและการฝึกพลศึกษา ชอบเรียนวิชานี้เพราะได้ออกกำลังกายมากกว่าวิชาอื่น และชอบกิจกรรมที่มีการต่อสู้และการแข่งขัน

ดนัย ยานอม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬายกน้ำหนัก ของนักกีฬายกน้ำหนักกลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬายกน้ำหนักหญิงที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬายกน้ำหนักที่จัดการแข่งขันขึ้นโดยสมาคมกีฬายกน้ำหนักสมัครเล่นแห่งประเทศไทยและรายการแข่งขันระดับนานาชาติที่ประเทศไทยส่งเข้าร่วมแข่งขันประจำปี พ.ศ. 2537 เป็นนักกีฬาระดับเยาวชน 70 คน ระดับประชาชน 82 คน และระดับทีมชาติ 9 คน รวมทั้งสิ้น 161 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบ สอบถามวัดแรงจูงใจ ผลการศึกษาพบว่า

1. นักกีฬายกน้ำหนักหญิงระดับเยาวชนมีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 ด้านตามลำดับคือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ส่วนแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยมี 3 ด้านตามลำดับ คือ ด้านรายได้และผลประโยชน์ ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ และด้านเกียรติยศชื่อเสียง

2. นักกีฬายกน้ำหนักหญิงระดับประชาชนมีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4 ด้านตามลำดับคือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ส่วนแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยมี 3 ด้านตามลำดับคือ ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ด้านรายได้และผลประโยชน์ และด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ

3. นักกีฬายกน้ำหนักหญิงทีมชาติมีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 6 ด้านตามลำดับคือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านเกียรติยศชื่อเสียง ด้าน

โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ด้านรายได้และผลประโยชน์ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และมีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย 1 ด้านคือ ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ

จากทฤษฎีและหลักการรวมทั้งผลการวิจัยที่ได้เสนอนี้จะเห็นว่า แรงจูงใจมีส่วนสำคัญในการสร้างความสำเร็จและพัฒนาบุคคล สามารถช่วยให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เป็นพฤติกรรมพึงประสงค์ สามารถปรับปรุงตนเอง เข้าใจตนเอง ยอมรับและตระหนักในความสามารถของตนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า การศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจของมนุษย์จึงเป็นประโยชน์ช่วยให้เข้าใจในพฤติกรรมของมนุษย์เราได้มากขึ้น สามารถใช้ในทางที่สร้างสรรค์ที่ดั่งามต่อตัวเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงต้องการศึกษาแรงจูงใจ 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรัก ความถนัด และ ความสนใจ
2. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง
3. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
4. ด้านสุขภาพอนามัย
5. ด้านรายได้และผลประโยชน์
6. ด้านเกียรติยศชื่อเสียง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาชายระดับอายุไม่เกิน 18 ปี และระดับอายุทั่วไป ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา ตามระเบียบการแข่งขันที่จัดการแข่งขันขึ้นโดย สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี ในความร่วมมือของสมาคมจักรยานเพื่อสุขภาพ สมาคมจักรยานสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ รวมทั้งสิ้น 403 คน แบ่งเป็นนักกีฬาระดับอายุไม่เกิน 18 ปี 165 คน และระดับอายุทั่วไป 238 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงงูใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาจากงานวิจัยผู้เชี่ยวชาญและเอกสารตำราต่าง ๆ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และเติมข้อความ (Open-Ended) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แรงงูใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงูใจ โดยศึกษาจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับแรงงูใจและศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านพลศึกษา

2. ศึกษาหาข้อมูลเบื้องต้นจากการสนทนากับนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาและผู้ฝึกสอน

3. นำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์ตามทฤษฎีแรงจูงใจ จากนั้นนำมาสร้างแบบสอบถาม โดยแยกลักษณะของแรงจูงใจออกมาเป็น 6 ด้าน คือ

1. ด้านความรัก ความถนัด และความสนใจ
2. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง
3. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง
4. ด้านสุขภาพอนามัย
5. ด้านรายได้และผลประโยชน์
6. ด้านเกียรติยศชื่อเสียง

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 70 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ถ้าข้อสอบถามข้อใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.5 ถือว่านำไปใช้ได้ คงเหลือข้อสอบถามที่สามารถนำไปใช้ได้จำนวน 50 ข้อ

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงโดยเลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาสร้างมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ตามแนวของลิเคิร์ต (Likert)

โดยกำหนดค่าของแรงจูงใจตามเกณฑ์ ดังนี้

น้อยที่สุด หมายถึง นักกีฬาได้รับแรงจูงใจจากเหตุผลในข้อนี้น้อยที่สุด

น้อย หมายถึง นักกีฬาได้รับแรงจูงใจจากเหตุผลในข้อนี้น้อย

มาก หมายถึง นักกีฬาได้รับแรงจูงใจจากเหตุผลในข้อนี้มาก

มากที่สุด หมายถึง นักกีฬาได้รับแรงจูงใจจากเหตุผลในข้อนี้มากที่สุด

6. นำแบบสอบถามไปปรึกษากับประธานและกรรมการควบคุมปริญาานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องด้านภาษาของแบบสอบถาม

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงรูปแบบและความถูกต้องด้านภาษาไปทดลองใช้กับนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักกีฬาที่ไม่ใช่ประชากรที่ลงแข่งขันรายการอื่น เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach.1970:126) ได้ค่าความเชื่อมั่น .81 ✓

8. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

7. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและผู้ช่วย จำนวน 403 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

เมื่อได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติตามลักษณะที่ต้องการศึกษาดังนี้

1. นำผลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยวิธีหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. นำผลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 แรงจูงใจในการเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านสุขภาพอนามัย ด้านรายได้และผลประโยชน์ และด้านเกียรติยศชื่อเสียง โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ จำแนกตามระดับอายุ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

จากการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา ได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาจักรยานเสือภูเขา ที่จัดการแข่งขันขึ้นโดยสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี ในความร่วมมือของสมาคมจักรยานเพื่อสุขภาพและสมาคมจักรยานสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ประจำปี พ.ศ. 2541 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและผู้ช่วยจำนวน 403 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

จากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำนวน 403 ฉบับ หรือ ร้อยละ 100 ได้นำมาวิเคราะห์และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และเติมข้อความ (Open-Ended) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับการแข่งขัน ระยะเวลา จำนวนครั้ง และสังกัด

ประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>อายุ</u>		
18 ปี หรือน้อยกว่า	165	40.94
มากกว่า 18 ปี	238	59.06
รวม	403	100.00
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ประถมศึกษา	26	6.45
มัธยมศึกษาตอนต้น	77	19.11
มัธยมศึกษาตอนปลาย	112	27.79
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	44	20.92
ปริญญาตรี	98	24.32
ปริญญาโท	27	6.70
อื่น ๆ เช่น	19	4.71
รวม	403	100.00
<u>อาชีพ</u>		
นักเรียน / นักศึกษา	157	38.95
พนักงานบริษัท ห้างร้าน	-	-
รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	34	8.44
ค้าขาย	56	13.90
รับจ้าง	33	8.19
เกษตรกรรม	11	2.73
อื่น ๆ เช่น	112	27.79
รวม	403	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
<u>ระดับการแข่งขัน</u>		
ระดับเยาวชน	175	43.42
ระดับประชาชน	228	56.58
ระดับชาติ	-	-
รวม	403	100.00
<u>ระยะเวลา</u>		
น้อยกว่า 1 ปี	90	22.33
1 ปี	76	18.86
2 ปี	108	26.80
3 ปี	58	14.39
4 ปี	27	6.70
5 ปี	18	4.47
มากกว่า 5 ปี	26	6.45
รวม	403	100.00
<u>จำนวนครั้ง</u>		
ครั้งแรก	90	22.33
2	89	22.08
3	98	24.32
4	50	14.41
5	37	9.18
6	29	7.20
อื่นๆ เช่น	10	2.48
รวม	403	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ประชากร	จำนวน(คน)	ร้อยละ
สังกัด		
อิสระ	85	21.10
ชมรม	318	78.90
สโมสร	-	-
รวม	403	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาที่มีระดับอายุทั่วไป จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 59.06 ระดับอายุไม่เกิน 18 ปี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 40.94 ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 27.79 ระดับปริญญาตรี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.32 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.11 และระดับการศึกษาอื่น ๆ มีจำนวนน้อยที่สุด 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.71 ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียนนักศึกษา จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 38.95 อาชีพอื่น ๆ จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 27.79 อาชีพค้าขาย จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 อาชีพรับราชการจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.44 อาชีพรับจ้างจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.19 อาชีพเกษตรกรรมมีจำนวนน้อยคือ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.73 ตามลำดับ

นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่เข้าร่วมการแข่งขันในระดับประชาชน จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 56.58 ระดับเยาวชนมีจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.42 และไม่มีนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาที่เข้าร่วมการแข่งขันในระดับชาติ ส่วนใหญ่เล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขามาเป็นระยะเวลา 2 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.33 เล่นมาแล้วเป็นระยะเวลา 1 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 18.86 เล่นมาแล้วเป็นระยะเวลา 3 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.39 เล่นมาแล้วเป็นระยะเวลา 4 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.70 เล่นมาแล้วเป็นระยะเวลามากกว่า 5 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.45 และเล่นมาแล้วเป็นระยะเวลา 5 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.47 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ที่ลงแข่งขันกีฬาจักรยานเสือภูเขา 3 ครั้ง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.32 ลงแข่งขันครั้งแรกจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.33 ลงแข่งขัน 2 ครั้ง จำนวน 89 คน

คิดเป็นร้อยละ 22.08 ลงแข่งขัน 4 ครั้ง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.41 ลงแข่งขัน 5 ครั้ง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.18 ลงแข่งขัน 6 ครั้ง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.20 และอื่น ๆ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.48 ตามลำดับ และสังกัดชมรม จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 78.90 สังกัดอิสระ 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 และไม่มีนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาที่สังกัดสโมสร

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬจักรยานเสือภูเขา

ตาราง 2 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านความรัก ความถนัด และความสนใจ ของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมด จำแนกตามตัวแปรย่อย และระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านความรัก ความถนัด และความสนใจ	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. รักและสนใจกีฬจักรยานเสือภูเขา.....	153	38.0	218	54.1	20	5.0	12	3.0
2. เป็นกีฬาที่เล่นง่าย.....	84	20.8	251	62.3	49	12.2	19	4.7
3. มีความถนัดในการเล่นจักรยานมาตั้งแต่เด็ก	108	26.8	202	50.1	73	18.1	20	5.0
4. เล่นกีฬจักรยานเสือภูเขาได้ดีกว่ากีฬานชนิดอื่น ๆ.....	101	25.1	193	47.9	88	21.8	21	5.2
5. เล่นด้วยความจำเป็น.....	33	8.2	99	24.6	101	25.1	170	42.2
6. ชอบสภาวะความเครียดที่เกิดจากการเล่น....	50	12.4	115	28.5	144	35.7	94	23.3
7. ชอบการแข่งขัน แม้จะเป็นการแข่งขันกับตนเอง.....	148	36.7	179	44.4	52	12.9	24	6.0
8. ต้องการรู้และเข้าใจถึงคุณค่าของกีฬจักรยานเสือภูเขา.....	181	44.9	172	42.7	34	8.4	16	4.0
รวม	858	26.6	1429	44.3	561	17.4	376	11.7

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมด มีแรงจูงใจ ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 44.3 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 26.6 ระดับน้อย ร้อยละ 17.4 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 11.7

ตาราง 3 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของนักกีฬาจักรยาน
เสือภูเขาทั้งหมด จำแนกตามตัวแปรย่อยและระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชอบความตื่นเต้นที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการแข่งขัน.....	149	37.0	165	40.9	57	14.1	32	7.9
2. ชอบทำอะไรที่ท้าทายความสามารถ.....	161	40.4	190	47.1	30	7.4	22	5.5
3. เชื่อว่าการเป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นที่น่าภูมิใจ.....	140	34.7	193	47.9	51	12.7	19	4.7
4. เชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ.....	139	34.5	177	43.9	65	16.1	22	5.5
5. เชื่อในความสามารถของตนเองว่าจะประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา.....	85	21.1	215	53.3	84	20.8	19	4.7
6. เชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่สามารถกระตุ้นให้เป็นคนที่มีความมุ่งมั่นพยายามและส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง.....	160	39.7	206	51.1	26	6.5	11	2.7
7. ไม่ชอบทำอะไรตามอย่างคนอื่น.....	108	26.8	186	46.2	79	19.6	30	7.4
8. ไม่ชอบเล่นกีฬาประเภททีม.....	76	18.9	112	27.8	143	35.5	72	17.9
รวม	1018	31.5	1444	44.7	535	16.5	227	7.0

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมดมีแรงจูงใจด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 44.7 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 31.5 ระดับน้อย ร้อยละ 16.5 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 7.0

ตาราง 4 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องของนักกีฬา
จักรยานเสือภูเขาทั้งหมด จำแนกตามตัวแปรย่อย และระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการเอาใจบิดามารดาและญาติพี่น้อง	48	11.9	106	26.3	128	31.8	121	30.0
2. มีผู้แนะนำให้เล่นเนื่องจากเห็นว่ามียุทธศาสตร์ ที่เหมาะสม.....	41	10.2	179	44.4	116	28.8	67	16.6
3. มีผู้แนะนำให้เล่นเนื่องจากเห็นว่ามีโอกาส ก้าวหน้า.....	67	16.6	142	35.2	131	32.5	63	15.6
4. บิดา มารดาและญาติพี่น้อง มีความภูมิใจ ที่ข้าพเจ้าเป็นนักจักรยานเสือภูเขา.....	83	20.6	173	42.9	94	23.3	53	13.2
5. เพื่อน ๆ มีความภูมิใจและให้การสนับสนุน ข้าพเจ้าให้เป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา.....	87	21.6	163	40.4	115	28.5	38	9.4
6. มีความประทับใจในตัวผู้สอนกีฬาจักรยาน เสือภูเขา.....	82	20.3	177	43.9	89	22.1	55	13.6
7. มีความนิยมชมชอบนักกีฬาจักรยานเสือ ภูเขาที่ประสบความสำเร็จและต้องการยึด เป็นแบบอย่าง.....	132	32.8	163	40.4	74	18.4	34	8.4
8. ต้องการมีเพื่อน.....	138	34.2	205	50.9	42	10.4	18	4.5
9. ต้องการลบคำสบประมาทของคนบางคน	75	18.6	111	27.5	128	31.8	89	22.1
รวม	753	20.8	1419	39.1	917	25.3	538	14.8

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมดมีแรงจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 39.1 รองลงมาคือ ระดับน้อย ร้อยละ 25.3 ระดับมากที่สุด ร้อยละ 20.8 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 14.8

ตาราง 5 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านสุขภาพอนามัยของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมด
จำแนกตามตัวแปรย่อย และระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านสุขภาพและอนามัย	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กีฬาจักรยานเสือภูเขาทำให้มีร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง.....	185	45.9	180	44.7	28	6.9	10	2.5
2. ต้องการความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ในการออกกำลังกาย.....	206	51.1	177	43.9	16	4.0	4	1.0
3. ต้องการออกกำลังกายแบบแปลก ๆ และ ท้าทาย.....	171	42.4	193	47.9	32	7.9	7	1.7
4. ต้องการเรียนรู้ทักษะการเล่นอย่างถูกวิธี.....	158	39.2	187	46.4	37	9.2	21	5.2
5. เคยมีร่างกายที่อ่อนแอจึงตัดสินใจเล่นเพื่อ พัฒนาร่างกาย.....	90	22.3	151	37.5	98	24.3	64	15.9
6. อยากมีรูปร่างที่สวยงาม.....	96	23.8	193	47.9	80	19.9	34	8.4
7. ทำให้มีสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง.....	161	40.0	209	51.9	26	6.5	7	1.7
8. ต้องการดูแลสุขภาพให้มีความสมบูรณ์ แข็งแรงอยู่เสมอ.....	195	48.4	179	44.4	23	5.7	6	1.5
9. มีประเภทของกิจกรรมการออกกำลังกายให้ เลือกเล่นมากขึ้น.....	175	43.4	148	36.7	46	11.4	34	8.4
รวม	1437	39.6	1617	44.6	386	10.6	187	5.2

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมดมีแรงจูงใจด้านสุขภาพ
และอนามัย อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 44.6 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 39.6 ระดับ
น้อย ร้อยละ 10.6 และระดับน้อยมากที่สุด ร้อยละ 5.2

ตาราง 6 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านรายได้และผลประโยชน์ของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมด จำแนกตามตัวแปรย่อย และระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านรายได้และผลประโยชน์	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการได้รับสวัสดิการจากสโมสรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	82	20.3	127	31.5	98	24.3	96	23.8
2. ต้องการได้รับเงินและสิ่งของเป็นรางวัลตอบแทน.....	55	13.6	107	26.6	132	32.8	109	27.0
3. ต้องการได้คะแนนสะสมของชมรม.....	67	16.6	131	32.5	108	26.8	97	24.1
4. เป็นกีฬาที่หลายหน่วยงานให้การสนับสนุน	66	16.4	149	37.0	113	28.0	75	18.6
5. เห็นว่าเป็นกีฬาที่ไม่สิ้นเปลือง.....	67	16.6	159	39.5	96	23.8	81	20.1
6. มีโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยวพร้อมกับไปแข่งขัน.....	173	42.9	176	43.7	37	9.2	17	4.2
7. สถานที่ฝึกซ้อมอยู่ใกล้บ้านจึงสะดวกต่อการฝึกซ้อม.....	130	32.3	180	44.7	64	16.6	26	6.5
8. เป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ.....	93	23.1	211	52.4	64	15.9	35	8.7
9. อยากได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมในสังคม.....	98	24.3	209	51.9	62	15.4	34	8.4
รวม	831	22.9	1449	40.0	774	21.3	570	15.7

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมดมีแรงจูงใจด้านรายได้และผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 40.0 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด และระดับน้อยใกล้เคียงกัน ร้อยละ 22.9 และร้อยละ 21.3 และมีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 15.7

ตาราง 7 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียงของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา

ตาราง 7 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียงของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา
ทั้งหมด จำแนกตามตัวแปรย่อยและระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านเกียรติยศชื่อเสียง	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อยากได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ และ อยากเป็นผู้มีเกียรติในสังคม.....	96	23.8	165	40.9	97	24.1	45	11.2
2. มีความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียง	91	22.6	153	38.0	101	25.1	58	14.4
3. สามารถทำชื่อเสียงให้แก่ตนเอง วงศ์ตระกูล ประเทศชาติ.....	55	13.6	107	26.6	132	32.8	109	27.0
4. มีโอกาสเป็นนักกีฬาดาวเด่นทีมชาติได้ง่าย	91	22.6	150	37.2	120	29.8	42	10.4
5. มองเห็นโอกาสที่จะชนะโดยใช้ประสบการณ์ เป็นพื้นฐาน.....	69	17.1	110	27.3	122	30.3	102	25.3
6. ต้องการได้รับคำยกย่องชมเชย.....	78	19.4	160	39.7	103	25.6	62	15.4
7. คิดว่าการทำอะไรที่แปลกจากคนอื่นจะมี ชื่อเสียงได้ง่าย.....	64	15.9	124	30.8	128	31.8	87	21.6
รวม	544	19.2	969	34.3	803	28.4	505	18.0

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมดมีแรงจูงใจด้านเกียรติยศ
ชื่อเสียง อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 34.3 รองลงมา คือ ระดับน้อย ร้อยละ 28.4 ระดับมากที่สุด
ร้อยละ 19.2 และ ระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 18.0

ตาราง 8 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านความรัก ความถนัด และความสนใจของนักกีฬา
จักรยานเสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี จำแนกตามตัวแปร และระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านความรัก ความถนัด และความสนใจ	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. รักและสนใจกีฬาจักรยานเสือภูเขา.....	61	37.0	95	57.6	8	4.8	1	0.6
2. เป็นกีฬาที่เล่นง่าย ๆ.....	38	23.0	102	61.8	22	13.3	3	1.8
3. มีความพินิจในการปั่นจักรยานมาตั้งแต่เด็ก	49	29.7	88	53.3	26	15.8	2	1.2
4. เล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขาได้ดีกว่ากีฬานิด อื่น ๆ.....	55	13.6	107	26.6	132	32.8	109	27.0
5. เล่นด้วยความจำเป็น.....	41	24.8	82	49.7	37	22.4	5	3.0
6. ชอบสภาวะความเครียดที่เกิดจากการเล่น...	15	9.1	26	15.8	65	39.4	59	35.8
7. ชอบการแข่งขัน แม้จะเป็นการแข่งขันกับ ตนเอง.....	15	9.1	53	32.1	66	40.0	31	18.8
8. ต้องการรู้และเข้าใจถึงคุณค่าของกีฬา จักรยานเสือภูเขา.....	62	37.6	80	48.5	18	10.9	5	3.0
	82	49.7	69	41.8	12	7.3	2	1.2
รวม	418	31.7	702	53.1	386	29.2	217	16.4

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี มีแรงจูงใจด้านความรัก ความถนัด และความสนใจ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 53.1 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 31.7 ระดับน้อย ร้อยละ 29.2 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 16.4

ตาราง 9 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของนักกีฬาจักรยาน
 เสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี จำแนกตามตัวแปรย่อยและระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขอบความตื่นเต้นที่เกิดขึ้นในขณะทำการแข่งขัน.....	71	43.0	80	48.5	14	8.5	-	-
2. ขอบทำอะไรที่ท้าทายความสามารถ.....	73	44.2	80	48.5	8	4.8	4	2.4
3. เชื่อว่าการเป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นที่น่าสนใจ.....	55	13.6	107	26.6	132	32.8	109	27.0
4. เชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ.....	63	38.2	82	49.7	12	7.3	8	4.8
5. เชื่อในความสามารถของตนเองว่าจะประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา.....	52	31.5	83	50.3	27	16.4	3	1.8
6. เชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่สามารถกระตุ้นให้เป็นคนที่มีความมุ่งมั่นพยายามและส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง.....	41	24.8	93	56.4	24	14.5	7	4.2
7. ไม่ชอบทำอะไรตามอย่างคนอื่น.....	65	39.4	92	55.8	6	3.6	2	1.2
8. ไม่ชอบเล่นกีฬาประเภททีม.....	48	29.1	71	43.0	34	20.6	12	7.3
รวม	32	19.4	38	23.0	68	41.2	27	16.4
	500	37.9	726	55.0	325	25.0	172	13.0

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี มีแรงจูงใจด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 55.0 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 37.9 ระดับน้อย ร้อยละ 25.0 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 13.0

ตาราง 10 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา
ระดับอายุไม่เกิน 18 ปี จำแนกตามตัวแปรย่อย และระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านความบุคคลที่เกี่ยวข้อง	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการเอาใจบิดามารดาและญาติพี่น้อง....	24	14.5	44	26.7	61	37.0	36	21.8
2. มีผู้แนะนำให้เล่นเนื่องจากเห็นว่ามีความ ที่เหมาะสม.....	26	15.8	81	49.1	41	26.1	15	9.1
3. มีผู้แนะนำให้เล่นเนื่องจากเห็นว่ามีโอกาส ก้าวหน้า.....	25	15.2	78	47.3	51	30.9	11	6.7
4. บิดา มารดาและญาติพี่น้องมีความภูมิใจที่ ข้าพเจ้าเป็นนักจักรยานเสือภูเขา.....	37	22.4	90	54.5	34	20.6	4	2.4
5. เพื่อน ๆ มีความภูมิใจและให้การสนับสนุน ข้าพเจ้าให้เป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา.....	49	29.7	87	52.7	20	12.1	9	5.5
6. มีความประทับใจในตัวผู้สอนกีฬาจักรยาน เสือภูเขา.....	44	26.7	88	53.3	24	14.5	9	5.5
7. มีความนิยมชมชอบนักกีฬาจักรยานเสือ ภูเขาที่ประสบความสำเร็จและต้องการยึด เป็นแบบอย่าง.....	67	40.6	73	44.2	20	12.1	5	3.0
8. ต้องการมีเพื่อน.....	56	33.9	88	53.3	18	10.9	3	1.8
9. ต้องการลบคำสบประมาทของคนบางคน.....	40	24.2	56	33.9	44	26.7	25	15.2
รวม	368	24.8	68.5	46.1	313	21.0	117	7.9

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาระดับอายุไม่เกิน 18 ปี มีแรงจูงใจ
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 46.1 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 24.8
ระดับน้อย ร้อยละ 21.0 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 7.9

ตาราง 11 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านสุขภาพอนามัยของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา
ระดับอายุไม่เกิน 18 ปี จำแนกตามตัวแปรย่อย และระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านสุขภาพอนามัย	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กีฬาจักรยานเสือภูเขาทำให้มีร่างกายที่ สมบูรณ์แข็งแรง.....	97	58.8	65	39.4	3	1.8	-	-
2. ต้องการความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ในการออกกำลังกาย.....	83	50.3	77	46.7	5	3.0	-	-
3. ต้องการออกกำลังกายแบบแปลก ๆ และ ท้าทาย.....	70	42.4	87	52.7	8	4.8	-	-
4. ต้องการเรียนรู้ทักษะการเล่นอย่างถูกวิธี....	79	47.9	75	45.5	9	5.5	2	1.2
5. เคยมีร่างกายที่อ่อนแอจึงตัดสินใจเล่นเพื่อ พัฒนาร่างกาย.....	41	24.8	75	45.5	31	18.8	18	10.9
6. อยากมีรูปร่างที่สวยงาม.....	48	29.1	84	50.9	29	17.6	4	2.4
7. ทำให้มีสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง.....	71	43.0	88	53.3	6	3.6	-	-
8. ต้องการดูแลรักษาสุขภาพให้มีความสมบูรณ์ แข็งแรงอยู่เสมอ.....	82	49.7	77	46.7	6	3.6	-	-
9. มีประเภทของกิจกรรมการออกกำลังกายให้ เลือกเล่นมากขึ้น.....	80	48.5	70	42.4	15	9.1	-	-
รวม	651	43.8	698	47.0	112	7.5	24	1.6

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาระดับอายุไม่เกิน 18 ปี
มีแรงจูงใจ ด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 47.0 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด
ร้อยละ 43.8 ระดับน้อย ร้อยละ 7.5 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 1.6

ตาราง 12 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านรายได้และผลประโยชน์ของนักกีฬาจักรยาน
 เลือกว่าระดับอายุไม่เกิน 18 ปี จำแนกตามตัวแปรย่อย และระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านรายได้และผลประโยชน์	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการรับสวัสดิการจากสโมสรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	42	25.5	65	39.4	42	25.5	16	9.7
2. ต้องการได้รับเงินและสิ่งของเป็นรางวัลตอบแทน.....	25	15.2	47	28.5	71	43.0	22	13.3
3. ต้องการได้คะแนนสะสมชมรม.....	31	18.8	75	45.5	42	25.5	17	10.3
4. เป็นกีฬาที่หลายหน่วยงานให้การสนับสนุน.....	35	21.2	71	43.0	48	29.1	11	6.7
5. เห็นว่าเป็นกีฬาที่ไม่สิ้นเปลือง.....	29	17.6	76	46.1	42	25.5	18	10.9
6. มีโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยวพร้อมกับไปแข่งขัน.....	75	45.5	72	43.6	15	9.1	3	1.8
7. สถานที่ฝึกซ้อมอยู่ใกล้บ้านจึงสะดวกต่อการฝึกซ้อม.....	56	33.9	69	41.8	29	17.6	11	6.7
8. เป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ.....	43	26.1	91	55.2	24	14.5	7	4.2
9. อยากได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมในสังคม.....	51	30.9	75	45.5	24	14.5	15	9.1
รวม	387	26.1	641	43.2	337	22.7	120	8.1

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่านักกีฬาจักรยานเลือกว่าระดับอายุไม่เกิน 18 ปี มีแรงจูงใจ ด้านรายได้และผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 43.2 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 26.1 ระดับน้อย ร้อยละ 22.7 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 8.1

ตาราง 13 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านเกียรตินิยมชื่อเสียงของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา
ระดับอายุไม่เกิน 18 ปี จำแนกตามตัวแปรย่อย และระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านเกียรตินิยมชื่อเสียง	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อยากได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ และ อยากเป็นผู้มีเกียรติในสังคม.....	45	27.3	74	44.8	35	21.2	11	6.7
2. มีความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียง....	49	29.7	72	43.6	37	22.4	7	4.2
3. สามารถทำชื่อเสียงให้แก่ตนเอง วงศ์ตระกูล ประเทศชาติ.....	52	31.5	70	42.4	37	22.4	6	3.6
4. มีโอกาสเป็นนักกีฬาตัวแทนทีมชาติได้ง่าย...	29	17.6	62	37.6	52	31.5	22	13.3
5. มองเห็นโอกาสที่จะชนะโดยใช้ประสบการณ์ เป็นพื้นฐาน.....	47	28.5	70	42.4	40	24.2	8	4.8
6. ต้องการได้รับคำยกย่องชมเชย.....	43	26.1	75	45.5	39	23.6	8	4.8
7. คิดว่าการทำอะไรที่แปลกจากคนอื่นจะมีชื่อ เสียงได้ง่าย.....	39	23.6	60	36.4	46	27.9	20	12.1
รวม	304	26.3	483	41.8	286	24.8	82	7.1

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาระดับอายุไม่เกิน 18 ปี
มีแรงจูงใจ ด้านเกียรตินิยมชื่อเสียง อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 41.8 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด
ร้อยละ 26.3 ระดับน้อย ร้อยละ 24.8 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 7.1

ตาราง 14 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านความรักความถนัดและความสนใจของนักกีฬา
จักรยานเสือภูเขาในระดับอายุทั่วไป จำแนกตามตัวแปรย่อย และระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านความรักความถนัดและความสนใจ	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. รักและสนใจกีฬาจักรยานเสือภูเขา.....	92	38.7	123	51.7	12	5.0	11	4.6
2. เป็นกีฬาที่เล่นง่าย.....	46	19.3	149	62.6	27	11.3	16	6.7
3. มีความถนัดในการเล่นจักรยานตั้งแต่เด็ก....	59	24.8	114	47.9	47	19.7	18	7.6
4. เล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขาได้ดีกว่ากีฬาชนิด อื่น ๆ	60	25.2	111	46.6	51	21.4	16	6.7
5. เล่นด้วยความจำเป็น.....	18	7.6	73	30.7	36	15.1	111	46.6
6. ชอบสภาวะความเครียดที่เกิดจากการเล่น...	35	14.7	62	25.1	78	32.8	63	26.5
7. ชอบการแข่งขัน แม้จะเป็นการแข่งขันกับตน เอง.....	86	36.1	99	41.6	34	14.3	19	8.0
8. ต้องการรู้และเข้าใจถึงคุณค่าของกีฬาจักร ยานเสือภูเขา.....	99	41.6	103	43.3	22	9.2	14	5.9
รวม	495	26.0	834	43.8	307	16.1	268	14.1

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุทั่วไป มีแรงจูงใจ
ด้านความรักความถนัดและความสนใจ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 43.8 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด
ร้อยละ 26.0 ระดับน้อยร้อยละ 16.1 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 14.1

ตาราง 15 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองของนักกีฬาจักรยาน
 เสือภูเขา ระดับอายุทั่วไป จำแนกตามตัวแปรย่อย และระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชอบความตื่นเต้นที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการแข่งขัน.....	78	32.8	85	35.7	43	18.1	32	13.4
2. ชอบทำอะไรที่ท้าทายความสามารถ.....	88	37.0	110	46.2	22	9.2	18	7.6
3. เชื่อว่าเป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นที่น่าสนใจ.....	77	32.4	111	46.6	39	16.4	11	4.6
4. เชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ.....	87	36.6	94	39.5	38	16.0	19	8.0
5. เชื่อในความสามารถของตนเองว่าจะประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา.....	44	18.5	122	51.3	60	25.2	12	5.0
6. เชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่สามารถกระตุ้นให้เป็นคนที่มีความมุ่งมั่นพยายามและส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง.....	95	39.9	114	47.9	20	8.4	9	3.8
7. ไม่ชอบทำอะไรตามอย่างคนอื่น.....	60	25.2	115	48.3	45	18.9	18	7.6
8. ไม่ชอบเล่นกีฬาประเภททีม.....	44	18.5	74	31.1	75	31.5	45	18.9
รวม	573	30.0	825	43.3	342	17.9	164	8.7

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขา ระดับอายุทั่วไป มีแรงจูงใจด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 43.3 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 30.0 ระดับน้อย ร้อยละ 17.9 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 8.7

ตาราง 16 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา
ระดับอายุทั่วไป จำแนกตามตัวแปรย่อยและระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการเอาใจบิดามารดาและญาติพี่น้อง...	24	10.1	62	26.1	67	28.2	85	35.7
2. มีผู้แนะนำให้เล่นเนื่องจากเห็นว่ามีร่างกาย ที่เหมาะสม.....	15	6.3	98	41.2	73	30.7	52	21.8
3. มีผู้แนะนำให้เล่นเนื่องจากเห็นว่ามีโอกาส ก้าวหน้า.....	42	17.6	64	26.9	80	33.6	52	21.8
4. บิดา มารดาและญาติพี่น้องมีความภูมิใจที่ ข้าพเจ้าเป็นนักจักรยานเสือภูเขา.....	46	19.3	83	34.9	60	25.2	49	20.6
5. เพื่อน ๆ มีความภูมิใจและให้การสนับสนุน ข้าพเจ้าให้เป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา.....	38	16.0	76	31.9	95	39.9	29	12.2
6. มีความประทับใจในตัวผู้สอนกีฬาจักรยาน เสือภูเขา.....	38	16.0	89	37.4	65	27.3	46	19.3
7. มีความนิยมชมชอบนักกีฬาจักรยานเสือ ภูเขาที่ประสบความสำเร็จและต้องการยึด เป็นแบบอย่าง.....	65	27.3	90	37.8	54	22.7	29	12.2
8. ต้องการมีเพื่อน.....	82	34.5	117	49.2	24	10.1	15	6.3
9. ต้องการลบคำสบประมาทของคนบางคน....	35	14.7	55	23.1	84	35.3	64	26.9
รวม	385	18.0	734	34.3	602	28.1	421	19.7

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาระดับอายุทั่วไป มีแรงจูงใจ
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 34.3 รองลงมาคือ ระดับน้อย ร้อยละ 28.1 และ
ระดับน้อยที่สุดและระดับมากที่สุดใกล้เคียงกัน ร้อยละ 19.7 และ 18.0 ตามลำดับ

ตาราง 17 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านสุขภาพอนามัยของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา
ระดับอายุทั่วไป จำแนกตามตัวแปรย่อยและระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กีฬาจักรยานเสือภูเขาทำให้มีร่างกายที่ สมบูรณ์แข็งแรง.....	88	37.0	115	48.3	25	10.5	10	4.2
2. ต้องการความสนุกสนานและความเพลิดเพลิน ในการออกกำลังกาย.....	123	51.7	100	42.0	11	4.6	4	1.7
3. ต้องการออกกำลังกายแบบแปลก ๆ และ ท้าทาย.....	101	42.4	106	44.5	24	10.1	7	2.9
4. ต้องการเรียนรู้ทักษะการเล่นอย่างถูกวิธี.....	79	33.2	112	47.1	28	11.8	19	8.0
5. เคยมีร่างกายที่อ่อนแอจึงตัดสินใจเล่นเพื่อ พัฒนาร่างกาย.....	49	20.6	76	31.9	67	28.2	46	19.3
6. อยากมีรูปร่างที่สวยงาม.....	48	20.2	109	45.8	51	21.4	30	12.6
7. ทำให้มีสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง.....	90	37.8	121	50.8	20	8.4	7	2.9
8. ต้องการดูแลสุขภาพ使自己มีความสมบูรณ์ แข็งแรงอยู่เสมอ.....	113	47.5	102	42.9	17	7.1	6	2.5
9. มีประเภทของกิจกรรมการออกกำลังกายให้ เลือกเล่นมากขึ้น.....	95	39.9	78	32.8	31	13.0	34	14.3
รวม	786	36.7	919	42.9	274	12.8	163	7.6

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุทั่วไป มีแรงจูงใจด้านสุขภาพอนามัย อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 42.9 รองลงมาคือ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 36.7 ระดับน้อย ร้อยละ 12.8 และระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 7.6

ตาราง 18 ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านรายได้และผลประโยชน์ของนักกีฬาจักรยาน
 เสือภูเขาในระดับอายุทั่วไป จำแนกตามตัวแปรย่อยและระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านรายได้และผลประโยชน์	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการได้รับสวัสดิการจากสโมสรและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	40	16.8	62	26.1	56	23.5	80	33.6
2. ต้องการได้รับเงินและสิ่งของเป็นรางวัล ตอบแทน.....	30	12.6	60	25.2	61	25.6	87	36.6
3. ต้องการได้คะแนนสะสมของชมรม.....	36	15.1	56	23.5	66	27.7	80	33.6
4. เป็นกีฬาที่หลายหน่วยงานให้การสนับสนุน	31	13.0	78	32.8	65	27.3	64	26.9
5. เห็นว่าเป็นกีฬาที่ไม่สิ้นเปลือง.....	38	16.0	83	34.9	54	22.7	63	26.5
6. มีโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยวพร้อมกับไป แข่งขัน.....	98	41.2	104	43.7	22	9.2	14	5.9
7. สถานที่ฝึกซ้อมอยู่ใกล้บ้านจึงสะดวกต่อการ ฝึกซ้อม.....	74	31.1	111	46.6	38	16.0	15	6.3
8. เป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ.....	50	21.1	120	50.4	40	16.8	28	11.8
9. อยากได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ในการเข้าร่วม กิจกรรมในสังคม.....	47	19.7	134	56.3	38	16.0	19	8.0
รวม	444	20.8	808	37.8	440	20.5	450	21.0

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุทั่วไป มีแรงจูงใจด้านรายได้และผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 37.8 รองลงมาคือ ระดับน้อยที่สุด ระดับมากที่สุด และระดับน้อยใกล้เคียงกัน ร้อยละ 21.0 20.8 และ 20.5 ตามลำดับ

ตาราง 19. ความถี่และร้อยละของแรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียงของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา
ระดับอายุทั่วไป จำแนกตามตัวแปรย่อยและระดับความคิดเห็น

ตัวแปรย่อยแรงจูงใจ ด้านเกียรติยศชื่อเสียง	ระดับความคิดเห็น							
	มากที่สุด		มาก		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อยากได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ และ อยากเป็นผู้มีเกียรติในสังคม.....	51	21.4	91	38.2	62	26.1	34	14.3
2. มีความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียง.....	42	17.6	81	34.0	64	26.9	51	21.4
3. สามารถทำชื่อเสียงให้แก่ตนเอง วงศ์ตระกูล ประเทศชาติ.....	39	16.4	80	33.6	83	34.9	36	15.1
4. มีโอกาสเป็นนักกีฬาตัวแทนทีมชาติได้ง่าย...	40	16.8	48	20.2	70	29.4	80	33.6
5. มองเห็นโอกาสที่จะชนะโดยใช้ประสบการณ์ เป็นพื้นฐาน.....	35	14.3	91	38.2	79	33.2	34	14.3
7. คิดว่าการทำอะไรที่แปลกจากคนอื่นจะมีชื่อ เสียงได้ง่าย.....	25	10.5	64	26.9	82	34.5	67	28.2
รวม	232	13.9	455	27.3	440	26.4	32	18.1

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาระดับอายุทั่วไป มีแรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียง อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 27.3 รองลงมาคือระดับน้อย ร้อยละ 26.4 ระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 18.1 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 13.9

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อทราบแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา ตามระเบียบการแข่งขันที่จัดการแข่งขันขึ้นโดยสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง อำเภอจอมบึงจังหวัดราชบุรี ในความร่วมมือของสมาคมจักรยานเพื่อสุขภาพ สมาคมจักรยานสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำปี พ.ศ. 2541 เป็นนักกีฬาระดับอายุไม่เกิน 18 ปี 165 คน และระดับอายุทั่วไป 238 คน รวมทั้งสิ้น 403 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามวัดแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจคำตอบ (Check List) และเติมข้อความแบบปลายเปิด (Open-Ended) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating - Scales)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รับรวบรวมได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดกระทำดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง นำมาวิเคราะห์โดยวิธีแจกแจงความถี่ แล้วเปลี่ยนเป็นค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยวิธีการ แจกแจงความถี่แล้วเปลี่ยนเป็นค่าร้อยละโดยจำแนกตามระดับ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา สรุปได้ว่านัก นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่อายุมากกว่า 18 ปี (ร้อยละ 59.06) และระดับอายุไม่เกิน 18 ปี รองลงมา (ร้อยละ 40.94) การศึกษาของนักกีฬาเสือภูเขาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 27.79) รองลงมา ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 24.32) นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่มีอาชีพนักเรียน นักศึกษา (ร้อยละ 38.95) และอื่น ๆ รองลงมา (ร้อยละ 27.79) เข้าร่วมแข่งขันในระดับประชาชน (ร้อยละ 56.58) และระดับเยาวชน รองลงมา (ร้อยละ 43.42) ส่วนใหญ่เล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขามาเป็นระยะเวลา 2 ปี (ร้อยละ 26.80) และรองลงมาน้อยกว่า 1 ปี (ร้อยละ 22.33) ลงแข่งขันจักรยานเสือภูเขา 3 ครั้ง (ร้อยละ 24.32) รองลงมาลงแข่งขันครั้งแรก (ร้อยละ 22.33) นักกีฬาส่วนใหญ่สังกัดชมรม (ร้อยละ 78.90) รองลงมา (ร้อยละ 21.10) สังกัดอิสระ

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา สรุปได้ว่า

1. นักกีฬารวมทั้งหมด จำนวน 403 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 1.1 ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (ร้อยละ 44.7)
- 1.2 ด้านสุขภาพอนามัย (ร้อยละ 44.6)
- 1.3 ด้านความรัก ความถนัด และความสนใจ (ร้อยละ 44.3)
- 1.4 ด้านรายได้และผลประโยชน์ (ร้อยละ 40.0)
- 1.5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 39.1)
- 1.6 ด้านเกียรติยศชื่อเสียง (ร้อยละ 34.3)

2. นักกีฬาระดับอายุไม่เกิน 18 ปี จำนวน 165 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา เรียงตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (ร้อยละ 55.0)
- 2.2 ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ (ร้อยละ 53.1)
- 2.3 ด้านสุขภาพอนามัย (ร้อยละ 47.0)
- 2.4 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 46.1)
- 2.5 ด้านรายได้และผลประโยชน์ (ร้อยละ 43.2)
- 2.6 ด้านเกียรติยศชื่อเสียง (ร้อยละ 41.8)

3. กีฬาระดับอายุทั่วไป จำนวน 238 คน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา เรียงตามลำดับ ดังนี้

3.1 ด้านความรัก ความถนัด และความสนใจ (ร้อยละ 43.8)

3.2 ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (ร้อยละ 43.3)

3.3 ด้านสุขภาพอนามัย (ร้อยละ 42.9)

3.4 ด้านรายได้และผลประโยชน์ (ร้อยละ 37.3)

3.5 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 34.3)

3.6 ด้านเกียรติยศชื่อเสียง (ร้อยละ 27.3)

อภิปรายผล

จากการศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาของนักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลจากการศึกษาด้านข้อมูลส่วนตัวของนักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาพบว่า นักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี นอกจากนั้นเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะ กีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความแข็งแรงของร่างกายเป็นสำคัญ ซึ่งในระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี เป็นวันที่กำลังเจริญเติบโต จึงสามารถพัฒนาสมรรถภาพของร่างกายให้ถึงขีดสูงสุดได้ซึ่งเทเวศร์ พิริยะพณท์ (2528 : 132) ได้กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการฝึกสมรรถภาพทางกายด้วยความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ จะฝึกได้ดีเมื่ออายุไม่เกิน 25 - 30 ปี ประกอบกับสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ ได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมการแข่งขันกีฬา อีกทั้งสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาก็มีความพร้อมในเรื่องของอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกทางการกีฬา ดังนั้น นักกีฬาส่วนใหญ่จึงเป็นนักเรียน นิสิตและนักศึกษา

ระยะเวลาในการเล่นของนักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่ เล่นมาเป็นระยะเวลา 2 ปี และน้อยกว่า 1 ปี ตามลำดับ เพราะเป็นระยะเวลาเริ่มต้นของการเล่นหรือทดลองเล่น เพื่อความอยากรู้ อยากเห็น เพื่อศึกษาถึงคุณค่าของกีฬา เพื่อการทดสอบสมรรถภาพของตนเอง เมื่อประสบผลสำเร็จ เกิดความพึงพอใจก็จะเล่นต่อไป สำหรับนักกีฬาที่ผิดหวัง ล้มเหลวก็อาจต้องเลิก ซึ่งตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ที่กล่าวไว้ในกฎแห่งผลการตอบสนอง (Law of Effect) ที่ว่าการตอบสนองใดที่นำไปสู่หรือก่อให้เกิดผลสำเร็จ เกิดความพึงพอใจอินทรีย์ก็จะเลือกตอบสนองเช่นเดิมอีกในครั้งต่อไป แต่ถ้การตอบสนองใดก่อให้เกิดความผิดหวัง ไม่สบายใจการตอบสนองนั้นก็จะถูกขจัดให้หมดไป (สุชาติ สุธรรมรักษ์. 2531 : 54) ส่วนผู้ฝึกสอนก็จะสนับสนุนและส่งเสริม

เฉพาะผู้ที่มีความสามารถสูงหรือผู้ที่มีโอกาสประสบผลสำเร็จมากเท่านั้น ดังนั้น นักกีฬาที่มีระยะเวลาในการเล่นนานก็คือ นักกีฬาที่มีโอกาสประสบผลสำเร็จมากและได้รับการส่งเสริมมาก

นักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่ลงแข่งขัน 3 ครั้ง ซึ่งองค์ประกอบของการลงแข่งขันมีส่วนทำให้ สภาพพื้นฐานทางด้านร่างกายของนักกีฬาแข็งแรง อดทน ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในการเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา โอกาสที่จะได้รับการคัดเลือกหรือได้รับการชักนำให้เข้าเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาจึงมีมาก

2. ผลการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา ปรากฏว่า

2.1 นักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมด มีแรงจูงใจในระดับมาก 6 ด้านตามลำดับ คือ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ ด้านรายได้และผลประโยชน์ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านเกียรติยศชื่อเสียง

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง เป็นแรงจูงใจที่อยู่ในระดับมาก ตัวแปรย่อยที่นักกีฬาเลือกมากที่สุดคือ เชื่อในความสามารถของตนเองว่าจะประสบความสำเร็จ มีความเชื่อว่ากีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาสามารถกระตุ้นให้เป็นคนที่มีความมุ่งมั่นพยายามและส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง ชอบทำอะไรที่ทำท้าทายกับความสามารถและเชื่อว่ากีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ ซึ่งแรงจูงใจในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงการมีเหตุผล มีอิสระในการเลือกและตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความต้องการของตนเอง เพราะ นักกีฬาส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับ นักเรียน นิสิตและนักศึกษา มีระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี ในระดับอายุขนาดนี้ต้องการความเป็นอิสระ และความเป็นตัวของตัวเองสูง ต้องการที่จะแสดงทักษะเฉพาะตนออกมาตามความพอใจ ต้องการที่จะเด่นกว่าคนอื่น ๆ และเป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน สอดคล้องกับที่สุชา จันทน์เอม (2534:101-110) กล่าวถึงลักษณะของวัยรุ่นเอาไว้ว่า แรงจูงใจด้านนี้เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการทางร่างกายทั้งหมดเพื่อให้บุคคลมีชีวิตอยู่ได้ เป็นความต้องการที่จำเป็นตามธรรมชาติของมนุษย์ สังเกตได้จากพฤติกรรมกระทำของคนเราคือ จากความมากมายของการกระทำ การเลือกกระทำ การได้ตอบสิ่งที่มาขัดขวาง

ด้านสุขภาพอนามัย นักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาที่มีแรงจูงใจด้านนี้อยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่านักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย เห็นได้จากตัวแปรย่อยที่เป็นเหตุให้เลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา คือ ต้องการดูแลสุขภาพให้มี ความสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยส่วนใหญ่ในอดีตที่พบว่า มักมีแรงจูงใจด้านสุขภาพอนามัยและความแข็งแรงของร่างกายเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

เพชรรัตน์ หิรัญชาติ (2530) เฉลิม สัตยเสนา (2532) และพิชัย ผิวคราม (2533) ที่พบว่าเมื่อนักกีฬาที่มีสมรรถภาพและสุขภาพที่สมบูรณ์ก็จะทำให้ร่างกายมีประสิทธิภาพในการทำงานที่ดี ด้วยการฝึกทักษะทางด้านกีฬาจักรยานเสือภูเขาต้องอาศัยพื้นฐานทางร่างกายเป็นสำคัญ ดังนั้นแรงจูงใจด้านสุขภาพอนามัยจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริมให้เป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาที่ดี และสามารถประสบความสำเร็จได้

ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ เป็นแรงจูงใจที่อยู่ในระดับมากรองจากด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง และด้านสุขภาพอนามัย ตัวแปรย่อยที่นักกีฬาเลือกมากที่สุดคือ เป็นกีฬาที่เล่นง่าย ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ใหม่สำหรับประเทศไทย และเป็นกีฬาประเภทบุคคลที่มีการแข่งขันที่ตื่นเต้น และสนุกสนานไม่เหมือนกับกีฬาประเภททีม ทั้งยังต้องมีความอดทนและความพยายามสูง มีอุปกรณ์ประกอบการการแข่งขันมาก นักกีฬาส่วนใหญ่ต้องการความเป็นอิสระและความเป็นตัวของตัวเองสูง ต้องการที่จะแสดงทักษะเฉพาะตนเองออกมาตามความสามารถ และกีฬาจักรยานเสือภูเขาก็เป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมอยู่ในปัจจุบัน

ด้านรายได้และผลประโยชน์ เป็นแรงจูงใจที่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักกีฬาส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นิสิต และนักศึกษา ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ รายได้จะได้รับจากผู้ปกครอง ดังนั้นรายได้และผลประโยชน์จึงเป็นแรงจูงใจในระดับมากและตัวแปรย่อยที่นักกีฬาเลือกมากที่สุดคือ เป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งชี้ได้ว่านักกีฬาต้องการเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขาเพราะเป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยม และนักกีฬาส่วนใหญ่มีระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปีซึ่งเป็นวัยที่กำลังต้องการประสบความสำเร็จ

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขาอยู่ในระดับมาก และตัวแปรย่อยที่นักกีฬาเลือกมากที่สุดคือ ต้องการมีเพื่อน มีผู้แนะนำให้เล่น และมีความประทับใจในตัวผู้ฝึกสอน อาจเป็นเพราะว่า กีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาใหม่สำหรับประเทศไทย และเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความแข็งแกร่ง ความอดทนของร่างกายมาก และมีความสนุกสนานที่แตกต่างจากกีฬาชนิดอื่น ๆ จึงทำให้มีคนเริ่มสนใจ ดังนั้น นักกีฬาส่วนใหญ่จึงได้รับการชักจูงจากเพื่อนและผู้ฝึกสอน และตัวผู้ฝึกสอนจะต้องวางตัวให้เป็นทีพพอใจของนักกีฬา หรือส่งเสริมสนับสนุนให้นักกีฬามีความเข้มแข็ง มีความสำเร็จ รู้สึกว่าตัวเองเป็นคนมีประโยชน์ มองเห็นคุณค่าและความสำคัญของตัวนักกีฬาเอง หรือทำให้นักกีฬาเกิดความมั่นใจในการตัดสินใจเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา

ด้านเกียรติยศชื่อเสียง นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาที่มีแรงจูงใจด้านเกียรติยศ

ชื่อเสียงอยู่ในระดับมาก และตัวแปรย่อยที่นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาเลือกมากที่สุดคือ อยากได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ และเป็นผู้มีเกียรติในสังคม มองเห็นโอกาสที่จะชนะโดยใช้ประสบการณ์เป็นพื้นฐาน ทั้งนี้เพราะนักกีฬาส่วนใหญ่เล่นมาเป็นระยะเวลา 2 ปี ซึ่งน่าจะเป็นระยะของการเริ่มต้น โอกาสที่จะประสบความสำเร็จจึงมีสูง แต่ความต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียง เป็นความต้องการของมนุษย์ในการอยู่ร่วมในสังคม ต้องการให้คนอื่นยกย่องนับถือตนเอง ต้องการความพอใจและภูมิใจในตนเอง ประารถนาที่จะให้มีการยอมรับ ยกย่อง สรรเสริญ เป็นความต้องการที่มีอยู่แล้วในตัวมนุษย์หรือในสังคมทั่วไป (พระราชวรณีย์, 2530 : 77 - 78) ซึ่งสอดคล้องกับตัวแปรย่อยที่นักกีฬาเลือก คือ อยากได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ และเป็นผู้มีเกียรติในสังคม

2.2 นักกีฬาจักรยานเสือภูเขา ระดับอายุไม่เกิน 18 ปี มีแรงจูงใจในระดับมาก 6 ด้านตามลำดับ คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านความรัก ความถนัด และความสนใจ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านรายได้และผลประโยชน์ ด้านเกียรติยศชื่อเสียง

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง นักกีฬาเสือภูเขามีแรงจูงใจด้านนี้อยู่ในระดับมากซึ่งมากกว่าแรงจูงใจด้านอื่น ๆ ตัวแปรย่อยที่นักกีฬามากที่สุดคือ เชื่อในความสามารถของตนเองว่าจะประสบความสำเร็จ มีความเชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาสามารถกระตุ้นให้เป็นคนที่มีความมุ่งมั่นพยายามและส่งเสริมความเป็นตัวของตนเอง ชอบทำอะไรที่ท้าทายกับความสามารถ และเชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ ซึ่งแรงจูงใจในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงการมีเหตุผล มีอิสระในการเลือกและตัดสินใจกระทำการต่าง ๆ ตามความต้องการของตนเอง เพราะ นักกีฬาส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับนักเรียน นิสิตและนักศึกษา ระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี ในระดับอายุขนาดนี้ต้องการความเป็นอิสระ และความเป็นตัวของตัวเองสูง ต้องการที่จะแสดงทักษะเฉพาะตนออกมาตามความพอใจ ต้องการที่จะเด่นกว่าคนอื่น ๆ และเป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน

ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ เป็นแรงจูงใจที่อยู่ในระดับมากรองจากด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ตัวแปรย่อยที่นักกีฬาเลือกมากที่สุดคือ เป็นกีฬาที่เล่นง่าย ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ใหม่สำหรับประเทศไทย และเป็นกีฬามุขคณามีการแข่งขันที่ตื่นเต้น และสนุกสนานไม่เหมือนกับกีฬาประเภททีม ต้องมีความอดทน และความพยายามสูง มีอุปกรณ์ประกอบการแข่งขันมาก นักกีฬาส่วนใหญ่ต้องการความเป็นอิสระและความเป็นตัวของตัวเองสูง ต้องการที่จะแสดงทักษะเฉพาะตนออกมาตามความสามารถ และกีฬาจักรยานเสือภูเขาก็นักกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมอยู่ในปัจจุบัน

ด้านสุขภาพอนามัย นักกีฬาจักรยานเสือภูเขามีแรงจูงใจด้านนี้อยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่านักกีฬาจักรยานเสือภูเขาส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย เห็นได้

จากตัวแปรย่อยที่เป็นเหตุให้เลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา คือ ต้องการดูแลสุขภาพทำให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยส่วนใหญ่ในอดีตที่พบว่า มักมีแรงจูงใจด้านสุขภาพอนามัยและความแข็งแรงของร่างกายเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชรรัตน์ หิรัญชาติ (2530) เฉลิม สัตยเสนา (2532) และพิชัย ผิวงคราม (2533) ที่พบว่าเมื่อนักกีฬามีสมรรถภาพและสุขภาพที่สมบูรณ์ก็จะทำให้ร่างกายมีประสิทธิภาพในการทำงานที่ดี ด้วยการฝึกทักษะทางด้านกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาต้องอาศัยพื้นฐานทางร่างกายเป็นสำคัญ ดังนั้นแรงจูงใจด้านสุขภาพอนามัยจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริมให้เป็นนักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาที่ดี และสามารถประสบความสำเร็จได้

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาอยู่ในระดับมาก และตัวแปรย่อยที่นักกีฬาเลือกมากที่สุดคือ ต้องการมีเพื่อน มีผู้แนะนำให้เล่น และมีความประทับใจในตัวผู้ฝึกสอน อาจเป็นเพราะว่า กีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาใหม่สำหรับประเทศไทย และเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความแข็งแรง ความอดทนของร่างกายมาก และมีความสนุกสนานที่แตกต่างจากกีฬาชนิดอื่น ๆ จึงทำให้มีคนเริ่มสนใจ ดังนั้น นักกีฬาส่วนใหญ่จึงได้รับการชักจูงจากเพื่อนและผู้ฝึกสอน และตัวผู้ฝึกสอนจะต้องวางตัวให้เป็นทีพื่อใจของนักกีฬา หรือส่งเสริมสนับสนุนให้นักกีฬามีความเข้มแข็ง มีความสำเร็จ รู้สึกว่าตัวเองเป็นคนมีประโยชน์ มองเห็นคุณค่าและความสำคัญของตัวนักกีฬาเอง หรือทำให้นักกีฬาเกิดความมั่นใจในการตัดสินใจเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา

ด้านรายได้และผลประโยชน์ เป็นแรงจูงใจที่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักกีฬาส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นิสิต และนักศึกษา ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ รายได้จะได้รับจากผู้ปกครอง ดังนั้นรายได้และผลประโยชน์จึงเป็นแรงจูงใจในระดับมากและตัวแปรย่อยที่นักกีฬาเลือกมากที่สุด คือ เป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งชี้ได้ว่านักกีฬาต้องการเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาเพราะเป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยม และนักกีฬาส่วนใหญ่มีระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปีซึ่งเป็นวัยที่กำลังต้องการประสบความสำเร็จ

ด้านเกียรติยศชื่อเสียง นักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขามีแรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียงอยู่ในระดับมาก และตัวแปรย่อยที่นักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาเลือกมากที่สุดคือ อยากได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ และเป็นผู้มีเกียรติในสังคม มองเห็นโอกาสที่จะชนะโดยใช้ประสบการณ์เป็นพื้นฐาน ทั้งนี้เพราะนักกีฬาส่วนใหญ่เล่นมาเป็นระยะเวลา 2 ปี ซึ่งน่าจะเป็นระยะของการเริ่มเล่น โอกาสที่จะประสบความสำเร็จจึงมีสูง แต่ความต้องการมีเกียรติยศชื่อเสียง เป็นความต้องการของมนุษย์ในการอยู่ร่วมในสังคม ต้องการให้คนอื่นยกย่องนับถือตนเอง ต้องการความพอใจและภูมิใจในตนเอง ปราบปรามที่จะให้มีการยอมรับ ยกย่อง สรรเสริญ เป็นความต้องการที่มี

อยู่แล้วในตัวมนุษย์หรือในสังคมทั่วไป (พระราชวรานี. 2530 : 77 - 78) ซึ่งสอดคล้องกับตัวแปรย่อยที่นักกีฬาเลือก คือ อยากได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ และเป็นผู้มีเกียรติในสังคม

2.3 นักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา ระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี มีแรงจูงใจในระดับมาก 6 ด้านตามลำดับ คือ ด้านความรัก ความถนัด และความสนใจ ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านสุขภาพอนามัย ด้านรายได้และผลประโยชน์ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านเกียรติยศชื่อเสียง

ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ นักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขามีแรงจูงใจด้านนี้อยู่ในระดับมากซึ่งมากกว่าแรงจูงใจด้านอื่น ๆ ตัวแปรย่อยที่นักกีฬาเลือกมากที่สุดคือ เป็นกีฬาที่เล่นง่าย ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ใหม่สำหรับบ้านเรา และเป็นกีฬาบุคคลมีการแข่งขันที่ตื่นเต้น และสนุกสนานไม่เหมือนกับกีฬาประเภททีม ต้องมีความอดทนและความพยายามสูง มีอุปกรณ์ประกอบการแข่งขันมาก นักกีฬาส่วนใหญ่ต้องการความเป็นอิสระและความเป็นตัวของตัวเองสูง ต้องการที่จะแสดงทักษะเฉพาะตนออกมาตามความสามารถ และกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมอยู่ในปัจจุบัน

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง นักกีฬาเสือภูเขามีแรงจูงใจด้านนี้อยู่ในระดับมาก ตัวแปรย่อยที่นักกีฬาเลือกมากที่สุดคือ เชื่อในความสามารถของตนเองว่าจะประสบความสำเร็จ มีความเชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาสามารถกระตุ้นให้เป็นคนที่มีความมุ่งมั่นพยายามและส่งเสริมความเป็นตัวของตนเอง ชอบทำอะไรที่ท้าทายกับความสามารถและเชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ ซึ่งแรงจูงใจในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองดังกล่าวได้แสดงให้เห็นถึงการมีเหตุผล มีอิสระในการเลือกและตัดสินใจกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความต้องการของตนเอง เพราะนักกีฬาส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับ นักเรียน นิสิตและนักศึกษา ระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี ในระดับอายุขนาดนี้ต้องการความเป็นอิสระ และความเป็นตัวของตัวเองสูง ต้องการที่จะแสดงทักษะเฉพาะตนออกมาตามความพอใจ ต้องการที่จะเด่นกว่าคนอื่น ๆ และเป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน

ด้านสุขภาพอนามัย นักกีฬาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี มีแรงจูงใจด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับมากและแรงจูงใจย่อยเป็นกีฬาที่ทำให้ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ต้องการความสนุกสนานและความเพลิดเพลินในการออกกำลังกายอยู่ในระดับมากแต่ก็น้อยกว่านักกีฬาระดับอายุ 18 ปี หรือน้อยกว่า การฝึกทักษะกีฬาจักรยานเสือภูเขานั้นต้องอาศัยพื้นฐานทางด้านร่างกายเพื่อการฝึกปฏิบัติเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้น เมื่อนักกีฬามีแรงจูงใจด้านสุขภาพอนามัยสูง ก็จะแสดงความสามารถออกมาได้อย่างเต็มที่ และทำให้กระบวนการเรียนรู้ถาวรมากขึ้นซึ่งมีความ

สอดคล้องกับคำกล่าวของแมคคลอย (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. 2536 : 95; อ้างอิงมาจาก McCloy. 1980) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบเบื้องต้นที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ทางกลไกอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ประกอบด้วยความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความยืดหยุ่นและความสามารถในการใช้พลังงาน ความเข้าใจในกลไกของกิจกรรมต่าง ๆ และการเรียนรู้ทักษะการเล่นอย่างถูกวิธีก็มีความสำคัญที่จะทำให้ความสามารถในการเล่นสูงขึ้น นักกีฬาซึ่งต้องแข่งขันกับนักกีฬาที่มีความสามารถสูง ดังนั้น แรงจูงใจในด้านสุขภาพอนามัยจึงมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

ด้านรายได้และผลประโยชน์ นักกีฬาระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี มีแรงจูงใจย่อยด้านอยากได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมในสังคมอยู่ในระดับมาก ส่วนระดับอายุไม่เกิน 18 ปี อยู่ในระดับมากเหมือนกันและนักกีฬาระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี ต้องการเล่นกีฬากีฬายานเสือภูเขาเพราะเป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศอยู่ในระดับมาก และยังเหมือนกันในทุก ๆ แรงจูงใจย่อยอีกด้วย ซึ่งสรุปได้ว่าแรงจูงใจด้านรายได้และผลประโยชน์มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเล่นกีฬากีฬายานเสือภูเขาของนักกีฬาทั้งหมดอยู่ในระดับเดียวกัน

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง แรงจูงใจย่อยด้านบิดา มารดาและญาติพี่น้อง มีความภูมิใจสำหรับนักกีฬาระดับอายุไม่เกิน 18 ปี อยู่ในระดับมาก ส่วนนักกีฬาระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี ต้องการมีเพื่อนอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับกีฬากีฬายานเสือภูเขา ดังนั้นนักกีฬาระดับอายุไม่เกิน 18 ปีและระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี จึงมีผู้แนะนำและชักจูงให้เล่นกีฬากีฬายานเสือภูเขาในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย ผิวคราม (2533) ที่พบว่านักกีฬาระดับอายุ 18 ปีหรือน้อยกว่า และระดับอายุมากกว่า 18 ปี มีแรงจูงใจในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ด้านเกียรติยศชื่อเสียง นักกีฬาระดับอายุไม่เกิน 18 ปี ส่วนใหญ่มีแรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียง อยู่ในระดับมาก แรงจูงใจย่อยที่อยู่ในระดับมากคือ ต้องการได้รับคำยกย่องชมเชย อยากได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ และอยากเป็นผู้มีเกียรติในสังคม ส่วนนักกีฬาระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี มีแรงจูงใจในด้านนี้อยู่ในระดับน้อยซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow. 1970 ; 97) ที่กล่าวว่าแรงจูงใจในระดับต้น ๆ จะต้องได้รับการตอบสนองก่อนแรงจูงใจระดับสูงจึงจะพัฒนาตามมาโดยลำดับ และนักกีฬาที่มีความต้องการอยากได้รับการยกย่องชมเชยอยากได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ อยากเป็นผู้มีเกียรติในสังคมอยู่ในระดับมากนั้น เป็นการต้องการในขั้นสูง ซึ่งนักกีฬาเคยได้รับมาแล้วในระดับหนึ่ง จึงมีแรงจูงใจด้านนี้ในระดับมาก ส่วนนักกีฬาระดับอายุทั่วไปหรือมากกว่า 18 ปี อยู่ในระดับน้อยก็เพราะความต้องการในระดับต้น ยังไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอนั่นเอง

จะเห็นว่าแรงจูงใจที่ทำให้นักกีฬาจักรยานเสือภูเขา เลือกเล่นกีฬาประเภทนี้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ศิริโสภาค บุรพาเดช (2529 : 19) กล่าวว่า แรงจูงใจ เป็นกระบวนการที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในลักษณะให้เกิดความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต้องมีการแสดงพฤติกรรมที่มีทิศทางเพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่เกิดขึ้น

แรงจูงใจจึงเปรียบเสมือนช่องทางควบคุมให้เกิดพฤติกรรมอย่างมีทิศทางมีระดับความเข้มของพฤติกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม จากเหตุผลดังกล่าวเราสามารถสรุปประโยชน์จากการศึกษาแรงจูงใจไปใช้ในการทำให้เกิดพฤติกรรมได้ตามที่คาดหวัง โดยเฉพาะกับนักกีฬา มีความต้องการที่จะเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระในการคิดการได้ตามสิ่งที่คิดที่วางแผนไว้ การสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น จึงมีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง เพราะจะหานักกีฬาที่เล่นกีฬาโดยไม่หวังอะไรตอบแทนเลยย่อมไม่มี อย่างน้อยก็หวังให้ตนเองได้เข้าอยู่ในทีม ได้ลงเล่นหรือแข่งขันบ้าง (พระพงษ์ บุญศิริ 2536 : 56-57)

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขาของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการปลูกฝังให้นักกีฬามีแรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียงต่อกีฬาจักรยานเสือภูเขาให้มากขึ้น เพราะแรงจูงใจด้านเกียรติยศชื่อเสียงนี้จัดว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เป็นแรงผลักดันที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำการใด ๆ มากกว่าสิ่งอื่น ๆ ความมีชื่อเสียงของบุคคลก็จะบอกถึงระดับความสามารถ ว่าจะประสบความสำเร็จในด้านการเรียนรู้หรือเกิดทักษะในสิ่งหนึ่งสิ่งใดมากน้อยเพียงใด ผู้ที่มีเกียรติยศชื่อเสียงก็ย่อมจะประสบความสำเร็จมาก เป็นการสร้างแรงจูงใจภายในให้กับนักกีฬา

2. ควรสร้างความสำนึกให้เยาวชนเห็นคุณค่าของกีฬาจักรยานเสือภูเขาเพื่อการออกกำลังกายและเป็นการปูพื้นฐานด้านเจตคติที่ดีต่อกีฬาจักรยานเสือภูเขา จนทำให้เป็นผู้มีทักษะทางกีฬาที่ดีต่อไป

3. ผู้ฝึกสอนและผู้เกี่ยวข้องกับกีฬาจักรยานเสือภูเขา ควรศึกษาข้อมูลจากการวิจัยในครั้งนี้เพื่อจัดวางแผนและดำเนินการพัฒนาให้นักกีฬาจักรยานเสือภูเขาเจริญก้าวหน้าต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบแรงจูงใจของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาประเภทชาย และนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาประเภทหญิงที่ทำให้ตัดสินใจเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา
2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรคในการเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา
3. ควรศึกษาแรงจูงใจของนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา ตามความคิดเห็นของผู้ฝึกสอน และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การกีฬาแห่งประเทศไทย. การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ. กรุงเทพฯ : สไมล์การพิมพ์,ม.ป.ป.
- คลิสเตียน บาร์นาร์ด และคนอื่น ๆ. คู่มือดูแลสุขภาพด้วยตนเอง.แปลและเรียบเรียง
โดย วีระ ศิริอาชาวัฒนา. กรุงเทพฯ : เอช-เอน การพิมพ์, 2533.
- _____. แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ.2531-2539).
กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2533
- _____. แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544).
กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2539
- กฤษฎา ชื่นบาน. คู่มือจักรยานเพื่อสุขภาพ. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน, 2539.
- กมลรัตน์ หล้าสูงรัง. จิตวิทยาการศึกษาฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โอเดียนสโตร์, 2530.
- จิงซีลอน.(นามแฝง) "จักรยานเสือภูเขา,"สยามกีฬา. 21 กรกฎาคม 2539. หน้า 18
- ชาญชัย โพธิ์คลัง. หลักพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ในการฝึกกีฬา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์-
โอเดียนสโตร์, 2532.
- ดนัย ยานหอม.แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬายกน้ำหนักของนักกีฬาหญิง. ปรินิพนธ์นิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา
- เทเวศร์ พิริยะพณท์. หลักการฝึกกีฬายกน้ำหนัก. กรุงเทพฯ : สยามบรรณการพิมพ์, 2529.
- _____. เอกสารประกอบการสอนวิชาสรีรวิทยาของการออกกำลังกาย.
- นฤพนธ์ วงศ์จตุรภัทร. "ประวัติและพัฒนาการจิตวิทยาการกีฬาในต่างประเทศ," ในเอกสาร
ประกอบการอบรมสัมมนาจิตวิทยาการกีฬา. ชลบุรี : วิทยาลัยพลศึกษาชลบุรี. 2536.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540.
- พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โปรดเกล้าพระราชทานในพิธีเปิด
การสัมมนาระดับชาติ เรื่อง "การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ," ณ คณะแพทยศาสตร์
ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2532.
- พิชิต เมืองนาโพธิ์. เอกสารประกอบการสอน พล 473 จิตวิทยาการกีฬา. ภาควิชาพลศึกษา
คณะพลศึกษา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- พิชัย ผิวคราม. แรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อการเป็นนักกีฬาทีมชาติ. วิทยานิพนธ์ วท.ม.กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533. อัดสำเนา.

- โยธิน ศันสนยุทธ์. เอกสารคำสอนจิตวิทยา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- วาสนา คุณาภิลลิต. "กีฬา กับ สังคม," วารสารสุขศึกษา พลศึกษา และ สันทนาการ. (มกราคม-มิถุนายน 2537) : 33 - 34.
- _____. การสอนพลศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒน์, 2539.
- ศิริโสภาคย์ บุรพาเดช. จิตวิทยาทั่วไป. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- สมบัติ กาญจนกิจ. นันทนาการชุมชนและโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2535
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาไทยศึกษา หน่วยที่ 1-7.
กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2537.
- สกล เจริญวงศ์. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกกำลังกายของประชาชนที่ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- สุชา จันทน์เฒ. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- สุชาดา สุธรรมรักษ์. เอกสารประกอบการสอนวิชา จต 101 จิตวิทยาเบื้องต้น ภาควิชา
การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปทุมวัน, 2531.
- โสภ ฐพิกุลชัย. จิตวิทยาทั่วไป. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- สายัณห์ สมดุลยาวิทย. กีฬาเพื่อการออกกำลังกายจักแอนด์จอย. กรุงเทพฯ :
เอ็กซ์เพรสการพิมพ์ จำกัด, 2540.
- อารีย์ พันธุ์มณี. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเพรสจำกัด, 2534.
- อบรม สนิทบาล. รวมทฤษฎีจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ม.ป.ป.
- Cronbach, Lee Joseph. Essential of Psychological Testing. 3rd.ed., New York :
Harper and Row, 1970.
- Early, Jeffrey Dean. "Interpersonal Orientation and Motivational Differences between
Team and Individual Sport Participants," Dissertation Abstracts International.
MA : Stephen F. Austin State University, 1987.
- Frederick, Christina M. "An Investigation of The Relationships Among
Participation Motives Level of Participation and Psychological
Outcomes in The Domain of Physical Activity," Dissertation – Abstracts
International. PHD : The University of Rochester, 1991.

- Hilgard, Ernest R. Introduction to Psychology. New York : Har Court, Brace World Inc., 1962.
- Howell, Reet and Maxwell Howell. Physical Education Foundations. Queensland : Brooks Waterlee Pub., 1986.
- Locke" E.A., Shaw,K.N.,Saari, L.M., and Latham,E.P. "Goal Setting and Task Performance: 1969 – 1980, " Psychological Bulletin. 1981 : 90.
- Maslow, Abraham H. Motivation and Personality. 2 nd ed. New York : Harpr & Row, 1970.
- Mitchell, Stephen Andrew. "Perceptions of Learning Environment and Intrinsic Motivation in Physical Education : Predictive Relationships With Achievement Goals and Perceived Ability (Motivation), "Dissertation Abstracts. PHD. Syracuse University, 1992.
- Tjeerdsma, Bonnie L. "An Exploration of the Causal Relationships Among Achievement Motivatiom Variables In Physical Education,"Dissertation Abstracts International. PHD. University of South Carolina,1994.
- Willis, Joe D. and Othes. "The Relationship Between Competitive Motives and Ratings of Competitiveness,"ERIC 1982 ED217021. 1982.
- White, Matha Lillian. "A Study of Collegiate Women Athletes Psycho - logical Characteristics and Motivation in Sport(Women Athletes, Athletes),"Dissertation Abstracts International. PHD. University of Georgia, 1991.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. รองศาสตราจารย์บรรจบ สุพรรณพิทักษ์
ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ
คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏนครปฐม
3. รองศาสตราจารย์ชวน มินศิริ
ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ
คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิรศักดิ์ เอี่ยมพงษ์ไพฑูรย์
ภาควิชาจิตวิทยาและแนะแนว
คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
5. อาจารย์ไพศาล กลมฉ่ำ
ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

แรงจูงใจในการเลือกเล่น กีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IC
ด้านความรักความถนัดและความสนใจ	
1. รักและสนใจกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา	0.8
2. เป็นกีฬาที่เล่นง่าย	1.0
3. มีความถนัดในการเล่นกีฬากีฬาจักรยานมาตั้งแต่เด็ก	1.0
4. เล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาได้ดีกว่ากีฬานานาชาติอื่น ๆ	1.0
5. เล่นด้วยความจำเป็น	0.6
6. ชอบสภาวะความเครียดที่เกิดจากการเล่น	1.0
7. ชอบการแข่งขัน แม้จะเป็นการแข่งขันกับตนเอง	1.0
8. ต้องการรู้และเข้าใจถึงคุณค่าของกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา	1.0
ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง	
1. ชอบความตื่นเต้นที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการแข่งขัน	1.0
2. ชอบทำอะไรที่ท้าทายความสามารถ	0.8
3. เชื่อว่าการเป็นนักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นที่น่าภูมิใจ	1.0
4. เชื่อว่ากีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษ	0.8
5. เชื่อในความสามารถของตนเองว่าจะประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา	1.0
6. เชื่อว่ากีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่สามารถกระตุ้นให้เป็นคนที่มีความมุ่งมั่นพยายามและส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง	1.0
7. ไม่ชอบทำอะไรตามอย่างคนอื่น	0.8
8. ไม่ชอบเล่นกีฬาประเภททีม	0.8
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	
1. ต้องการเอาใจบิดามารดาและญาติพี่น้อง	1.0
2. มีผู้แนะนำให้เล่นเนื่องจากเห็นว่ามีร่างกายที่เหมาะสม	1.0
3. มีผู้แนะนำให้เล่นเนื่องจากเห็นว่ามีโอกาสก้าวหน้า	1.0
4. บิดา มารดาและญาติพี่น้อง มีความภูมิใจที่ข้าพเจ้าเป็นนักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา	1.0

แรงจูงใจในการเลือกเล่น กีฬาจักรยานเสือภูเขา	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IC
ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง	
5. เพื่อน ๆ มีความภูมิใจและให้การสนับสนุนข้าพเจ้าให้เป็นนักกีฬา จักรยานเสือภูเขา	1.0
6. มีความประทับใจในตัวผู้สอนกีฬาจักรยานเสือภูเขา	1.0
7. มีความนิยมชมชอบนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาที่ประสบความสำเร็จ และต้องการยึดเป็นแบบอย่าง	1.0
8. ต้องการมีเพื่อน	1.0
9. ต้องการลบคำสบประมาทของคนบางคน	1.0
ด้านสภาพอนามัย	
1. กีฬาจักรยานเสือภูเขาทำให้มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง	1.0
2. ต้องการความสนุกสนานและความเพลิดเพลินในการออกกำลังกาย	1.0
3. ต้องการออกกำลังกายแบบแปลก ๆ และท้าทาย	0.8
4. ต้องการเรียนรู้ทักษะการเล่นอย่างถูกวิธี	0.6
5. เคยมีร่างกายที่อ่อนแอจึงตัดสินใจเล่นเพื่อพัฒนาร่างกาย	0.8
6. อยากมีรูปร่างที่สวยงาม	1.0
7. ทำให้มีสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง	0.8
8. ต้องการดูแลสุขภาพให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ	1.0
9. มีประเภทของกิจกรรมการออกกำลังกายให้เลือกเล่นมากขึ้น	0.8

แรงจูงใจในการเลือกเล่น กีฬาจักรยานเสือภูเขา	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IC
ด้านรายได้และผลประโยชน์	
1. ต้องการได้รับสวัสดิการจากสโมสรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1.0
2. ต้องการได้รับเงินและสิ่งของเป็นรางวัลตอบแทน	1.0
3. ต้องการได้คะแนนสะสมของชมรม	1.0
4. เป็นกีฬาที่หลายหน่วยงานให้การสนับสนุน	0.8
5. เห็นว่าเป็นกีฬาที่ไม่สิ้นเปลือง	0.8
6. มีโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยวพร้อมกับการไปแข่งขัน	1.0
7. สถานที่ฝึกซ้อมอยู่ใกล้บ้านจึงสะดวกต่อการฝึกซ้อม	0.8
8. เป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ	0.6
9. อยากได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมในสังคม	1.0
ด้านเกียรติยศชื่อเสียง	
1. อยากได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ และอยากเป็นผู้มีเกียรติในสังคม	1.0
2. มีความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียง	1.0
3. สามารถทำชื่อเสียงให้กับตนเอง วงศ์ตระกูล ประเทศชาติ	1.0
4. มีโอกาสเป็นนักกีฬาตัวแทนทีมชาติได้ง่าย	1.0
5. มองเห็นโอกาสที่จะชนะโดยใช้ประสบการณ์เป็นพื้นฐาน	0.6
6. ต้องการได้รับคำยกย่องชมเชย	1.0
7. คิดว่าการทำอะไรที่แปลกจากคนอื่นจะมีชื่อเสียงได้ง่าย	0.8

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

17 มกราคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถามที่เคารพ

ข้าพเจ้า ร.ท.สุรีย์ พันธรัักษ์ อาจารย์ 2 ระดับ 6 สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (พลศึกษา) ภาควิชาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา” เพื่อเป็นแนวทางของการศึกษาที่สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดบริการและพัฒนาการกีฬาประเภทนี้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไป

ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง โดยตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามที่แนบมาพร้อมนี้

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี โดยข้าพเจ้าขอรับรองว่าความคิดเห็นของท่านในครั้งนี้อธิปไตยเป็นความลับ และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ร.ท.สุรีย์ พันธรัักษ์)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] ด้านหน้าข้อความหรือเติมข้อความในช่องว่าง.....ตามความเป็นจริง

1. อายุ [] ระดับอายุไม่เกิน 18 ปี
[] ระดับอายุทั่วไป
2. ระดับการศึกษา
[] ประถมศึกษา [] มัธยมศึกษาตอนต้น
[] มัธยมศึกษาตอนปลาย [] อนุปริญญา หรือเทียบเท่า
[]ปริญญาตรี [] ปริญญาโท
[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. อาชีพ
[] นักเรียน/นักศึกษา [] พนักงานบริษัท ห้างร้าน
[] รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ [] ค้าขาย
[] รับจ้าง [] เกษตรกรรม
[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ท่านเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับใด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
[] ระดับเยาวชน [] ระดับประชาชน [] ระดับชาติ

5. ท่านเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขามานานเท่าใด

☐ น้อยกว่า 1 ปี	☐ 1 ปี
☐ 2 ปี	☐ 3 ปี
☐ 4 ปี	☐ 5 ปี
☐ มากกว่า 5 ปี	

6. ท่านลงแข่งขันจักรยานเสือภูเขามาแล้วกี่ครั้ง

☐ ครั้งแรก	☐ ครั้งที่ 2
☐ ครั้งที่ 3	☐ ครั้งที่ 4
☐ ครั้งที่ 5	☐ ครั้งที่ 6
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

7. ท่านลงแข่งขันจักรยานเสือภูเขาในสังกัดใด

☐ อิสระ	☐ ชมรม (โปรดระบุ).....
☐ สโมสร (โปรดระบุ)	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความตามที่กำหนดให้ต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าแรงจูงใจใดบ้างที่ทำให้ท่านตัดสินใจเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา ในแต่ละข้อจะมีคำตอบ 4 ระดับคือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดให้คะแนน 4,3,2,1 ตามลำดับ ถ้าท่านเลือกตอบ

มากที่สุด หมายความว่า ท่านได้รับแรงจูงใจจากเหตุผลในข้อนั้นมากที่สุด

มาก หมายความว่า ท่านได้รับแรงจูงใจจากเหตุผลในข้อนั้นมาก

น้อย หมายความว่า ท่านได้รับแรงจูงใจจากเหตุผลในข้อนั้นน้อย

น้อยที่สุด หมายความว่า ท่านได้รับแรงจูงใจจากเหตุผลในข้อนั้นน้อยที่สุด

ด้านความรักความถนัดและความสนใจ

ข้าพเจ้าเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาเพราะ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. รักและสนใจกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา.....				
2. เป็นกีฬาที่เล่นง่าย.....				
3. มีความถนัดในการเล่นกีฬากีฬาจักรยานมาตั้งแต่เด็ก.....				
4. เล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาได้ดีกว่ากีฬาชนิดอื่น ๆ.				
5. เล่นด้วยความจำเป็น.....				
6. ชอบสภาวะความเครียดที่เกิดจากการเล่น.....				
7. ชอบการแข่งขัน แม้จะเป็นการแข่งขันกับตนเอง..				
8. ต้องการรู้และเข้าใจถึงคุณค่าของกีฬากีฬาจักรยาน - เสือภูเขา.....				

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

ข้าพเจ้าเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขาเพราะ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. ชอบความตื่นเต้นที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำการแข่งขัน.....				
2. ชอบทำอะไรที่ท้าทายความสามารถ.....				
3. เชื่อว่าการเป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นที่น่า ภูมิใจ.....				
4. เชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความ สามารถพิเศษ.....				
5. เชื่อในความสามารถของตนเองว่าจะประสบความสำเร็จ ในการเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา.....				
6. เชื่อว่ากีฬาจักรยานเสือภูเขาเป็นกีฬาที่สามารถ กระตุ้นให้เป็นคนที่มีความมุ่งมั่นพยายามและ ส่งเสริมความเป็นตัวของตัวเอง.....				
7. ไม่ชอบทำอะไรตามอย่างคนอื่น.....				
8. ไม่ชอบเล่นกีฬาประเภททีม.....				

ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ข้าพเจ้าเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขาเพราะ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. ต้องการเอาใจบิดามารดาและญาติพี่น้อง.....				
2. มีผู้แนะนำให้เล่นเนื่องจากเห็นว่ามีร่างกาย เหมาะสม.....				
3. มีผู้แนะนำให้เล่นเนื่องจากเห็นว่ามีโอกาสก้าวหน้า..				
4. บิดา มารดา และญาติพี่น้อง มีความภูมิใจที่ ข้าพเจ้าเป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา.....				
5. เพื่อน ๆ มีความภูมิใจและให้การสนับสนุนข้าพเจ้า ให้เป็นนักกีฬาจักรยานเสือภูเขา.....				
6. มีความประทับใจในตัวผู้สอนจักรยานเสือภูเขา.....				
7. มีความนิยมชมชอบนักกีฬาจักรยานเสือภูเขาที่ ประสบความสำเร็จและต้องการยึดเป็นแบบอย่าง....				
8. ต้องการมีเพื่อน.....				
9. ต้องการที่จะลบคำสบประมาทของคนบางคน.....				

ด้านสุขภาพและอนามัย

ข้าพเจ้าเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขาเพราะ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. กีฬาจักรยานเสือภูเขาทำให้มีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง.....				
2. ต้องการความสนุกสนานและความเพลิดเพลินในการออกกำลังกาย.....				
3. ต้องการออกกำลังกายแบบแปลก ๆ และท้าทาย...				
4. ต้องการเรียนรู้ทักษะการเล่นอย่างถูกต้อง.....				
5. เคยมีร่างกายที่อ่อนแอจึงตัดสินใจเล่นเพื่อพัฒนาร่างกาย.....				
6. อยากมีรูปร่างที่สวยงาม.....				
7. ทำให้มีสมาธิและความเชื่อมั่นในตนเอง..				
8. ต้องการดูแลรักษาสุขภาพให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ.....				
9. มีประเภทของกิจกรรมการออกกำลังกายให้เลือกเล่นมากขึ้น.....				

ด้านรายได้และผลประโยชน์

ข้าพเจ้าเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาเพราะ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. ต้องการได้รับสวัสดิการจากสโมสรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....				
2. ต้องการได้รับเงินและสิ่งของเป็นรางวัลตอบแทน...				
3. ต้องการได้คะแนนสะสมของชมรม.....				
4. เป็นกีฬาที่หลายหน่วยงานให้การสนับสนุน				
5. เห็นว่าเป็นกีฬาที่ไม่สิ้นเปลือง.....				
6. มีโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยวพร้อมกับการไปแข่งขัน.....				
7. สถานที่ฝึกซ้อมอยู่ใกล้บ้านจึงสะดวกต่อการฝึกซ้อม.....				
8. เป็นกีฬาที่กำลังได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ.....				
9. อยากได้รับสิทธิพิเศษต่าง ๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมในสังคม.....				

ด้านเกียรติยศชื่อเสียง

ข้าพเจ้าเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขาเพราะ	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. อยากได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ และอยากเป็นผู้มีเกียรติในวงสังคม.....				
2. มีความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักกีฬาที่มีชื่อเสียง.....				
3. สามารถทำชื่อเสียงให้แก่ตนเอง วงศ์ตระกูล และประเทศชาติ.....				
4. มีโอกาสเป็นนักกีฬาตัวแทนทีมชาติได้ง่าย.....				
5. มองเห็นโอกาสที่จะชนะโดยใช้ประสบการณ์เป็นพื้นฐาน.....				
6. ต้องการได้รับคำยกย่องชมเชย.....				
7. คิดว่าการทำอะไรที่แตกต่างจากคนอื่นจะมีชื่อเสียงได้ง่าย.....				

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ ร้อยโทสุริย์	ชื่อสกุล พันธุ์รักษ์
เกิดวันที่	21 ตุลาคม 2503
สถานที่เกิด	จังหวัดราชบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	279 หมู่ 3 ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี 70150
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี 70150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	ปวช.จากวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2523	ป.กศ.สูง (พลศึกษา) จากวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง อำเภอ จอมบึง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2525	ค.บ. (พลศึกษา) จากวิทยาลัยครูเพชรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2541	กศ.ม. (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬาจักรยานเสือภูเขา

บทคัดย่อ

ของ

ร.ท.สุรีย์ พันธวัชร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา

กันยายน 2541

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเลือกเล่นกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขา ประชากรเป็นนักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาที่จัดการแข่งขันขึ้นโดยสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยความร่วมมือของสมาคมจักรยานเพื่อสุขภาพ และสมาคมจักรยานสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ประจำปี พ.ศ. 2541 ซึ่งเป็นนักกีฬาระดับอายุไม่เกิน 18 ปี 165 คน ระดับอายุทั่วไป 238 คน รวมทั้งสิ้น 403 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาทั้งหมดมีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 6 ด้านตามลำดับ คือ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความรัก ความถนัดและความสนใจ ด้านรายได้และผลประโยชน์ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านเกียรติยศชื่อเสียง
2. นักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุไม่เกิน 18 ปี มีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ตามลำดับคือ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านความรักและความถนัดและความสนใจ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านรายได้และผลประโยชน์ และด้านเกียรติยศชื่อเสียง
3. นักกีฬากีฬาจักรยานเสือภูเขาในระดับอายุทั่วไปมีแรงจูงใจเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 6 ด้านตามลำดับคือ ด้านความรักความถนัดและความสนใจ ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง ด้านสุขภาพอนามัย ด้านรายได้และผลประโยชน์ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง และด้านเกียรติยศชื่อเสียง

MOTIVATION IN SELECTION OF MOUNTAIN BIKE CYCLING

AN ABTRACT

BY

A FIRST LIEUTENANT SUREE PHANTARAK

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University
December 1998

The purpose of the study was to investigate the motivation in selection of mountain bike cycling the populations were 403 mountain bike cyclists who participated in mountain bike cycling race in 1998 that was managed by Pajaphat Institute Mooban Chombung in Ratchaburi and the Amateus Cycling Association for Health of Thailand under the Royal Patronage of His Majesty the king. The cyclists were divided into two levels of age; not more than 18 years old (165 cyclists) The questionnaires, that were constructed by the researcher himself, were used to collected data. The complete 403 questionnaires were analyzed into frequency and percentage.

The results were found that

1. All of the mountain bike cyclists had motivation of all 6 aspects at "much" level average orderly; self-image, health, affection, ability and interest, incomes and benefits, related persons and honour.
2. The 18 years old mountain bike cyclists had average motivation of all 6 aspects at "much" level orderly; self-image, affection, ability and interests health, related persons, incomes and benefits, and honour.
3. The over 18 year old mountain bike cyclists or general ages had average motivation of all 6 aspects at "much" level orderly; affection, ability and interest, self-image, health, incomes and benefits, related persons and honour.